

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 2519
IESIRE	
Ziua 10	Luna 09 2020

CES

De la: erika.papp@consiliulconcurentei.ro
Trimis: 09 September 2020 17:32
Către: CES; Secretariat Sedinte
Cc: 'Bogdan Chiritoiu'; cabinet.presedinte@consiliulconcurentei.ro; 'Susu Eugen'; 'Anghel Daniel'; andreea.cucu@consiliulconcurentei.ro
Subiect: FW: Ref.: Avizare Proiect Consiliul Concurentei-MEEMA/OUG Directiva UE 104/2014
Atașări: Adresa CES.pdf; Proiect OUG avize.pdf; 1. NF Proiect OUG 39 transp Directiva UE 104 2014 v_01 09 2020 - clean.docx; 2. Proiect OUG CC-MEEMA Directiva UE 104 2014 v_01 09 2020 - clean.docx

Bună ziua,

Vă transmitem, atașat, **în vederea avizării**, "*Proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996*", coinițiat de către Consiliul Concurenței și Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri.

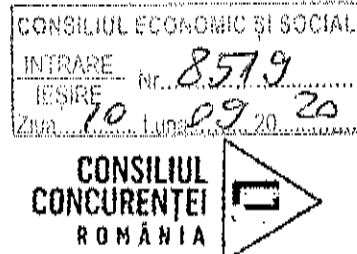
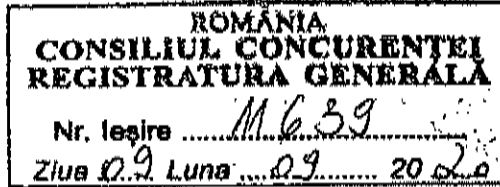
În vederea promovării cu celeritate a prezentului proiect de act normativ, în proxima ședință a Guvernului, am aprecia, în mod deosebit, comunicarea răspunsului dumneavoastră cât mai curând.

Vă mulțumim frumos pentru sprijinul acordat!

Cu deosebită considerație,

Erika Papp
Inspector de concurență

Serviciul Relații Instituționale și Comunicare
Tel: 021 405 45 96
Mobil: 0786 759 539, 0740 530 973

**Domnului Președinte Iacob BACIU
CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL**

Subiect: Avizarea formei refăcute a "Proiectului de Ordonanță de urgență a Guvernului privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996", cointerzicată de către Consiliul Concurenței și Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri

Stimate domnule Președinte,

Vă transmitem, atașat, în vederea avizării, forma refăcută a "Proiectului de Ordonanță de urgență a Guvernului privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996", cointerzicată de către Consiliul Concurenței și Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri.

Proiectul de act normativ are ca obiect de reglementare asigurarea transunerii în dreptul intern a Directivei 2014/104/UE privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene, ca urmare a declarării de către Curtea Constituțională a României, prin Decizia¹ nr. 239/2020, ca neconstituțională, a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2017 privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, act normativ care asigura transuneria în dreptul național a directivei sus-menționate.

Facem precizarea că am efectuat procedura prevăzută de Hotărârea Guvernului nr. 561/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, obținând avizele necesare finalizării procedurii de avizare interministerială, pe care le anexăm prezentei, după cum urmează:

Proiectul a fost semnat de către Consiliul Concurenței și Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, în calitate de cointerzicator și avizat favorabil de către Serviciul de Protecție și Pază și Ministerul Afacerilor Externe.

De asemenea, Consiliul Superior al Magistraturii și-a exprimat punctul de vedere cu privire la prezentul proiect de act normativ, nefiind formulate observații, iar Ministerul Finanțelor Publice a transmis faptul că, având în vedere obiectul de reglementare, nu se impune ca acesta să aibă calitatea de avizator al proiectului. Totodată, facem precizarea că, față de forma anterioară, proiectul a fost modificat în sensul eliminării pct. 6 al art. 21, cu modificarea în mod corespunzător a Notei de fundamentare, nemaifiind necesar avizul Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

¹ publicată în Monitorul Oficial al României nr. 649/23.07.2020

Cu privire la avizul Consiliului Suprem de Apărare a Țării referitor la dispozițiile art. 21 pct. 12 din *Proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996*, prin care se instituie cadrul normativ privind asigurarea protecției președintelui Consiliului Concurenței de către Serviciul de Protecție și Pază, facem precizarea că, **anterior, Proiectul a făcut obiectul avizării favorabile a Consiliului Suprem de Apărare a Țării prin Hotărârea CSAT nr. 42/23.05.2017.** În acest sens, forma refăcută a proiectului a fost trimisă Consiliului Suprem de Apărare a Țării în vederea reconfirmării avizului.

De asemenea, precizăm că prezentul proiect de act normativ a fost avizat favorabil de către Serviciul de Protecție și Pază, iar dispozițiile anterior menționate, supuse avizării Consiliului Suprem de Apărare a Țării, nu vizează aspecte de natură economică ce ar putea intra sub incidența domeniilor de competență ale Consiliului Economic și Social, astfel încât, vă rugăm să aveți amabilitatea de a supune prezentul proiect de act normativ analizei dvs. și avizării conform celor expuse mai sus.

Pentru mai multe detalii, persoana de contact din cadrul Consiliului Concurenței este:

- Domnul Eugen ȘUȘU – Secretar General Adjunct al Consiliului Concurenței;
email: eugen.susu@consiliulconcurenței.ro, tel. 0721296003;

În vederea promovării cu celeritate a prezentului proiect de act normativ în proxima ședință a Guvernului, precum și a respectării termenului pentru adoptarea măsurilor legale privind punerea în acord cu decizia Curții Constituționale, am aprecia, în mod deosebit, comunicarea răspunsului dumneavoastră cât mai curând.

Mulțumindu-vă pentru colaborare și sprijinul acordat, vă rog, stimate domnule Președinte, să primiți asigurarea deosebitei mele considerații.

Hogdan M.
PREȘEDINTE

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

<p>Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ</p>	
<p>Ordonanță de urgență privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996</p>	
<p>Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ</p>	
<p>I. Descrierea situației actuale</p>	<p>Ordonanță de urgență a Guvernului are ca obiect transpunerea în legislația națională a Directivei 2014/104/UE privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene, precum și modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 153 din 29 Februarie 2016.</p> <p>A. Adoptarea, la nivel național, a unui act normativ privind reglementarea regimului juridic al acțiunilor în despăgubire trebuia realizată de către autoritățile române, până la data de 27 decembrie 2016, fiind necesară pentru a asigura stabilirea, în concret, a unor măsuri care să conducă la crearea unui sistem eficient și uniform de aplicare privată a regulilor de concurență pe întreg spațiul Uniunii Europene.</p> <p>Având în vedere aceste aspecte, Comisia Europeană (COM) a notificat autoritățile române, în data de 24 ianuarie 2017, prin intermediul Reprezentanței Permanente a României pe lângă Uniunea Europeană, cu privire la declanșarea unei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor (infringement), prin punerea în întârziere, pentru necomunicarea măsurilor naționale de transpunere a Directivei sus-menționate.</p> <p>Procedura a făcut obiectul Cauzei nr.2017/0189 și a avut ca obiect necomunicarea măsurilor naționale de transpunere a Directivei 2014/104/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene.</p> <p>Autoritățile române au avut la dispoziție un termen de două luni, respectiv până la data de 24 martie 2017, pentru a răspunde notificării de punere în întârziere. La solicitarea statului român, acest termen a fost prelungit cu două luni, până la data de 24 mai 2017.</p>

Este esențial ca, în cazul acțiunilor în constatarea neîndeplinirii obligației de comunicare a măsurilor naționale de transpunere, autoritățile române să depună toate diligențele pentru a transpune integral și să notifice Comisiei măsurile de transpunere, înainte de sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Comisia Europeană (COM) a atras, totodată, atenția asupra sancțiunilor financiare pe care le poate impune Curtea de Justiție a Uniunii Europene, în temeiul art. 260 alin. (3) din TFUE, dacă va fi sesizată în legătură cu neîndeplinirea de către România a obligației de comunicare a măsurilor naționale de transpunere a directivei adoptate în temeiul unei proceduri legislative. Amenda prin care se sancționează comportamentul statului pentru netranspunerea a unei directive înainte de sesizarea CJUE, potrivit comunicării Comisiei [C(2016)5091] reprezintă o sumă forfetară care, în cazul României, este de minimum 1.849.000 euro.

B. În urma comunicării măsurii naționale de transpunere, respectiv *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 39/2017 privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996*, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 422/08.06.2017, la data de 8 martie 2018, **Comisia Europeană a clasat cauza 2017/0189.**

C. Ulterior, Guvernul a inițiat și transmis Parlamentului României proiectul de *Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2017 privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996*, fiind înregistrat la Senat, la data de 8 iunie 2017. La data de 3 octombrie 2017, proiectul de lege a fost adoptat de Senatul României și transmis Camerei Deputaților, spre dezbateră și adoptare. La data de 10 octombrie 2017, proiectul de lege a fost înregistrat la Camera Deputaților pentru dezbateră și prezentare în Biroul permanent. La data de 7 noiembrie 2018, proiectul de lege a fost adoptat cu amendamente de Camera Deputaților. La data de 9 noiembrie 2018, proiectul de lege se întoarce la Senat, cu mențiunea că, potrivit art. 75 alin. (4) și (5) din Constituție, prevederile care sunt de competența decizională a Senatului sunt înaintate acestuia, spre dezbateră și adoptare, care va decide definitiv asupra acestora.

D. La data de 8 aprilie 2020, proiectul legii pentru aprobarea OUG nr. 39/2017 a fost adoptat definitiv de cele două Camere ale Parlamentului, fiind trimis la Președintele României pentru promulgare la data de 21 aprilie 2020.

În datele de 16 aprilie 2020, 21 aprilie 2020 și 18 mai 2020, Guvernul României (Dosarul nr.524A/2020), 47 de senatori aparținând Grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal, Uniunii Salvați România și Uniunii Democratice a Maghiarilor din România (Dosarul nr.527A/2020), precum și Președintele României

(Dosarul nr.577A/2020) au formulat sesizări de neconstituționalitate.

E. Prin Decizia nr. 239/2020, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 649/23.07.2020, Curtea Constituțională a României a constatat că *Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2017 privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, precum și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 39/2017 sunt neconstituționale, în ansamblul lor*, pentru omisiunea solicitării avizului Consiliului Economic și Social.

Potrivit art. 147 alin. (1) din Constituția României, "*dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.*"

Conform art. 31 alin. (3) din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, "*dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare constatate ca fiind neconstituționale își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale, dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pune de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.*"

Având în vedere **efectul declarării neconstituționalității OUG nr. 39/2017 în integralitatea sa**, act normativ comunicat Comisiei Europene ca măsură națională care asigură transpunerea integrală a Directivei 2014/104/UE, rațiunea pentru care instituția UE a clasat cauzat nr. 2017/0189, declanșată împotriva României, nu mai există.

Luând în considerare prevederile art. 147 alin. (1) din Constituția României și ale art. 31 alin. (3) din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, **în lipsa adoptării unui nou act normativ de transpunere**, la expirarea termenului de 45 de zile de la data publicării Deciziei CCR nr. 239/2020, **statul român se va regăsi în situația neîndeplinirii obligației de transpunere a Directivei 2014/104/UE**, supunându-se riscului declanșării de către Comisia Europeană a unei noi acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor.

În prezent, **toate celelalte state membre ale UE au transpus integral Directiva 2014/104/UE**, România fiind unicul stat care s-ar regăsi în situația unui **vid legislativ**, neîndeplinind astfel obligația de transpunere a respectivei Directive.

F. În acest context, se impune adoptarea unui nou act normativ de transpunere a Directivei 2014/104/UE cu celeritate pentru a elimina riscul declanșării unui nou infringement.

G. În ceea ce privește obiectul de reglementare al proiectului de act normativ propus, trebuie precizat faptul că, în dreptul intern, aplicarea publică a regulilor de concurență este asigurată de către Consiliul Concurenței, ca autoritate națională de concurență, precum și de către instanțele naționale, prin aceasta fiind sancționate încălcările regulilor de concurență. Aplicarea privată a regulilor de concurență are un rol complementar în realizarea drepturilor care decurg din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și se realizează de către instanțele naționale, prin aceasta victimele încălcărilor regulilor de concurență putând obține despăgubiri. Totodată, se are în vedere aplicarea aceluiași regim juridic:

- încălcărilor art.101 și 102 din TFUE,
- încălcărilor art.101 și 102 din TFUE atunci când se aplică în paralel prevederile legislației naționale în materie de concurență,
- încălcărilor legislației naționale în materie de concurență.

În ultimii ani a devenit tot mai clar că, fără un mecanism prin care victimele pot obține reparații, eficiența normelor de concurență este amenințată. Realizarea unui sistem eficient de aplicare privată a regulilor de concurență presupune protecția eficientă a dreptului la despăgubiri al persoanelor prejudiciate ca urmare a încălcării regulilor de concurență, în condiții de egalitate și o mai mare certitudine juridică. Cea mai eficientă cale de realizare a acestor obiective constă în combinarea măsurilor la nivel european și național.

Adoptarea, la nivel național, a unui act normativ privind acțiunile în despăgubire a devenit, astfel, necesară pentru a asigura stabilirea, în concret, a unor măsuri care să conducă la crearea unui sistem eficient de aplicare privată a regulilor de concurență pe întreg spațiul Uniunii Europene, inclusiv în România. Necesitatea unor măsuri procedurale eficiente derivă, astfel cum se arată și în Directiva menționată, din dreptul la o protecție jurisdicțională efectivă prevăzut la art. 19 alin. (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană (Tratatul UE) și la art. 47 primul paragraf din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Acțiunile în despăgubire reprezintă unul dintre elementele prin care se asigură, la nivel privat, respectarea normelor în domeniul concurenței, acestea fiind completate de căi de atac alternative, cum ar fi soluționarea consensuală a litigiilor.

Punerea în aplicare efectivă și eficientă a actului normativ prin care sunt consacrate reguli naționale procedurale referitoare la acțiunile în despăgubire pentru prejudicii cauzate prin încălcări ale regulilor de concurență trebuie abordată într-o manieră extinsă, în contextul eforturilor comune ale Statelor Membre de a asigura o

aplicare eficace a regulilor de concurență pe întreg cuprinsul Uniunii, pentru a asigura că nu este denaturată concurența pe piața internă;

Totodată, transpunerea în termenul de 45 de zile de la publicarea Deciziei CCR nr. 239/2020 și acoperirea unui eventual vid legislativ care ar apărea în absența adoptării unei noi măsuri de transpunere a Directivei 2014/104/UE sunt necesare pentru a permite exercitarea acțiunilor în despăgubire de către persoanele prejudiciate prin încălcări ale dispozițiilor legislației în materie de concurență, asigurându-le, totodată, o protecție similară pe piața internă. Diferențele între regimurile de răspundere juridică aplicabile în statele membre pot avea efecte negative atât asupra concurenței, cât și asupra funcționării adecvate a pieței interne a Uniunii Europene.

În acest sens, menținerea unui cadru juridic diferit în raport cu celelalte state membre ale Uniunii Europene, cu privire la condițiile în care părțile prejudiciate își pot exercita dreptul la despăgubiri care derivă din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, afectează eficacitatea acestui drept pe teritoriul României și face mai dificilă repararea prejudiciului determinat de încălcarea normelor de concurență.

H. Totodată, se impune modificarea și completarea dispozițiilor Legii concurenței nr.21/1996, republicată, în vederea:

- evitării dublării anumitor dispoziții legislative și de a abroga anumite prevederi ale Legii concurenței care, odată cu transpunerea Directivei 2014/104/UE, nu vor mai fi de actualitate;
- asigurării instrumentelor legale necesare Consiliului Concurenței pentru îndeplinirea misiunii de protejare a consumatorului final și pentru remedierea, în timp util, a disfuncționalităților din diferite sectoare economice; practica autorității de concurență relevă faptul că, în absența unei obligații legale, furnizarea de către întreprinderi, în mod benevol, a datelor solicitate de autoritatea de concurență în vederea realizării unor analize și comparații de preț nu reprezintă o alternativă funcțională;
- explicării, în cuprinsul legii, diferența între noțiunea de extragere a documentației aflate pe suport electronic și conceptul de ridicare, în sens de prelevare a probelor în scopul utilizării acestora;
- determinării veniturilor incluse baza de calcul a amenzilor pe care le poate aplica Consiliul Concurenței în privința întreprinderilor nerezidente, în materia concentrărilor economice, asigurând totodată caracterul descurajant al acestor amenzi, prin raportare la puterea economică reală pe care o au aceste întreprinderi în România;

	<p>- asigurării unui cadru adecvat de pază a instituției și de protecție a conducătorului autorității, în considerare asimilării funcției de președinte cu cea de ministru și a riscurilor la care este supus acesta datorită cazurilor complexe instrumentate de autoritatea de concurență, care implică aplicarea unor sancțiuni contravenționale drastice întreprinderilor ce săvârșesc fapte anticoncurențiale.</p> <p>Aceste aspecte vizează interesul public și constituie situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, impunând adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.</p>
2. Schimbări preconizate	<p>Proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului are ca obiect transpunerea în legislația națională a Directivei 2014/104/UE privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene, precum și modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 153 din 29 Februarie 2016.</p> <p>În ceea ce privește măsurile propuse prin prezentul proiect, acestea vizează:</p> <p>Stabilirea competenței instanțelor judecătorești</p> <p>Deciziile Consiliului Concurenței prin care se constată încălcarea legislației în materie de concurență se atacă la Curtea de Apel București – secția contencios administrative și fiscal. Împotriva deciziei Curții de Apel se poate declara recurs la Înalta Curte de Casație. În privința căilor de atac, pentru a se asigura o abordare unitară a cererilor de despăgubire subsecvente unei încălcări a legislației în materie de concurență, se propune ca cererile de reparare a prejudiciului cauzat de întreprinderi ca urmare a unei încălcări a legislației în materie de concurență să se judece, în primă instanță la Tribunalul București, fiind prevăzute și căile de atac ce pot fi formulate.</p> <p>În materie de concurență legiuitorul a aplicat deja principiul specializării, stabilind competența exclusivă a Curții de Apel București de a soluționa acțiunile în anulare a deciziilor prin care Consiliul Concurenței constată și sancționează săvârșirea unor practici anticoncurențiale. Sentința se pronunță fără drept de apel, împotriva ei putând fi declarat recurs la Înalta Curte de Casație și Justiție.</p> <p>Totodată, un studiu publicat relativ recent de către Comisia Europeană (<i>Study on judges' training needs in the field of European competition law</i>, publicat pe site-ul Comisiei Europene în ianuarie 2016), evidențiază necesitatea de a se asigura o pregătire specifică a judecătorilor care instrumentează cazuri întemeiate pe încălcarea normelor europene de concurență. O astfel de pregătire ar fi dificil de realizat în situația în care, pentru acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a regulilor europene de concurență, instanța competentă ar fi stabilită potrivit dreptului comun.</p>

Prin urmare, **principiul specializării ar trebui aplicat și în privința acțiunilor în despăgubire pentru cazurile de încălcare a normelor de concurență.**

În ceea ce privește impactul asupra activității instanței specializate propuse să judece în primă instanță se reține că, **Tribunalul București dispune de cinci secții civile, secțiile III-VII, în care își desfășoară activitatea 123 judecători, iar impactul este nesemnificativ în condițiile în care, în ultimii 5 ani, au fost înregistrate pe rolul instanțelor doar două cauze având ca obiect cereri în pretenții întemeiate pe practici anticoncurențiale.**

Divulgarea mijloacelor de probă

Cazurile de concurență necesită o analiză faptică și economică foarte complexă, de multe ori **mijloacele de probă** cruciale fiind inaccesibile sau ascunse de către părți, ceea ce creează pentru reclamanți o balanță nefavorabilă între risc și despăgubiri. Grupurile de consumatori și întreprinderile mici și mijlocii sunt cele mai afectate de această asimetrie informațională. Pentru aceste motive, au fost introduse norme speciale prin care reclamanților li se acordă dreptul de a obține divulgarea probelor relevante pentru cererea lor, iar instanțele pot dispune divulgarea probelor de către terți, inclusiv de către autoritățile publice. De asemenea, instanțele naționale au posibilitatea ca, sub controlul lor strict, mai ales în ceea ce privește necesitatea și proporționalitatea măsurilor de divulgare, de a dispune divulgarea unor elemente de probă sau a unor categorii de probe specificate la cererea unei părți.

Măsuri de protecție a secretelor de afaceri sau informațiilor confidențiale de alt tip

În cazul în care probele relevante conțin **secrete de afaceri sau informații confidențiale de alt tip**, trebuie să fie protejate corespunzător. Actul normativ prevede că instanțele naționale pot dispune de măsuri prin care se evită divulgarea informațiilor confidențiale în cursul procedurilor specifice acțiunilor în despăgubire, cum ar fi redactarea pasajelor sensibile ale documentelor, desfășurarea ședințelor de judecată în ședințe care nu sunt publice, restricționarea cercului de persoane care au dreptul să vadă probele, instrucțiuni către experți privind prezentarea de sinteze ale informațiilor sub formă agregată sau într-o altă formă neconfidențială. Oricum, măsurile de protecție a secretelor de afaceri și a informațiilor confidențiale de alt tip nu trebuie să împiedice exercitarea efectivă a dreptului la despăgubiri.

Probele incluse în dosarul unei autorități de concurență

Actul normativ reglementează condițiile în care pot fi divulgate probele incluse în dosarul unei autorități de concurență, precum și valoarea probatorie a acestora. O astfel de divulgare poate avea loc, în principal, atunci când acestea nu pot fi obținute în mod rezonabil de la o altă parte sau de la un terț, având grijă, însă, ca o asemenea

divulgare să nu diminueze în mod nejustificat eficacitatea aplicării publice a regulilor de concurență.

Aplicarea publică și aplicarea privată ar trebui să se coordoneze în mod optim, acestea completându-se reciproc. Coordonarea aplicării publice și private implică, în mod special, coordonarea între acțiunile în des păgubiri, pe de o parte, și **politica de clemență și procedurile de încheiere a unei tranzacții**, pe de altă parte, acestea din urmă fiind instrumente importante, deoarece contribuie la detectarea, cercetarea eficace și impunerea de sancțiuni pentru cele mai grave încălcări ale legislației în materie de concurență. Întreprinderile ar fi descurajate să coopereze cu autoritățile în materie de concurență dacă s-ar divulga declarații autoincrimatoare, precum declarațiile de clemență și propunerile de încheiere a unei tranzacții, furnizate în exclusivitate în scopul cooperării cu autoritățile în materie de concurență. Această divulgare ar prezenta riscul expunerii întreprinderilor cooperante sau a personalului de conducere al acestora la acțiuni civile sau penale în condiții mai nefavorabile decât cele pentru coautorii încălcării care nu cooperează cu autoritățile în materie de concurență.

Efectul deciziilor definitive ale autorităților de concurență

Pentru a spori securitatea juridică și pentru a crește eficacitatea și eficiența procedurală a acțiunilor în despăgubire, *constatarea* unei încălcări a regulilor de concurență printr-o decizie definitivă a unei autorități naționale în materie de concurență sau a unei instanțe de control judiciar nu ar trebui să fie repusă în discuție în acțiuni în despăgubire ulterioare.

Actul normativ reglementează *efectul* unei astfel de constatări, după cum acțiunea în despăgubiri este subsecventă, pe de o parte, unei decizii sau hotărâri definitive pronunțată de Consiliul Concurenței, de Comisia Europeană sau de instanța de control judiciar a acestora, ori este subsecventă, pe de altă parte, unei decizii sau hotărâri definitive pronunțată într-un alt stat membru al Uniunii Europene.

Alte aspecte specifice

Reglementări specifice sunt consacrate în privința **termenelor de prescripție** în materia acțiunii în despăgubire, respectiv în ceea ce privește începerea, curgerea, suspendarea sau întreruperea acestora. Evident, particularitățile specifice au fost consacrate cu luarea în considerare a *principiului echivalenței* și a *principiului efectivității*, așa încât termenele astfel stabilite să nu fie mai puțin favorabile decât cele prevăzute pentru aplicarea publică a regulilor de concurență în statele membre și să nu facă *imposibilă* sau *excesiv de dificilă* exercitarea, de către victimele încălcării, a dreptului la reparație pentru prejudiciile suferite.

Totodată, în cazul beneficiarilor de clemență și a IMM-urilor pentru care sunt prevazute norme specifice în privința răspunderii solidare, sunt stabilite termene de prescripție rezonabile și suficiente, astfel încât părțile prejudiciate să aibă posibilitatea de a obține, în cele din urmă, despăgubiri chiar și de la aceste categorii de întreprinderi.

Răspunderea solidară a întreprinderilor care săvârșesc în comun o încălcare a normelor de concurență este circumstanțiată în cazul acțiunilor în despăgubire, una dintre particularități vizând limitarea răspunderii civile a beneficiarilor de clemență și, în anumite cazuri, a întreprinderilor mici și mijlocii ca urmare a capacității economice reduse a acestora. Prin urmare, este necesar să se prevadă ca întreprinderile care au primit imunitate la amendă din partea unei autorități în materie de concurență în cadrul unui program de clemență să fie protejate de expunerea nejustificată la acțiuni în despăgubire, având în vedere faptul că decizia autorității în materie de concurență de constatare a încălcării poate rămâne definitivă pentru beneficiarul de imunitate înainte de a rămâne definitivă pentru alte întreprinderi care nu au primit imunitate, putând să transforme, astfel, beneficiarul de imunitate în ținta preferată a litigiilor.

Întreprinderile mici și mijlocii răspund doar în fața cumpărătorilor direcți și indirecti ai acestora, atunci când cota lor de piață pe durata încălcării este mai mică de 5% și plata despăgubirilor ar conduce la eliminarea de pe piață, iar IMM-ul în cauză nu a avut rol de inițiator al încălcării sau antecedente contravenționale în materie de concurență.

Prejudiciul sub forma pierderii efective poate rezulta din diferența de preț între ceea ce s-a plătit în realitate și ceea ce s-ar fi plătit în absența încălcării. Clienții direcți ai autorului unei încălcări pot transfera supraprețurile practicate în mod ilegal, care le-au fost impuse de către autorul încălcării, către proprii cumpărători, care pot face același lucru, pe toată lungimea lanțului de distribuție, până la consumatorul final. Pierderea astfel transferată încetează să constituie prejudiciu pentru care partea care a transferat-o ar trebui să fie despăgubită. Prin urmare, s-a considerat că se poate permite unui autor al unei încălcări să invoce **transferul unei pierderi efective** în apărarea sa, într-o cerere de despăgubiri, astfel încât să-și limiteze răspunderea (așa numita „*pass-on defence*”).

În privința **cuantificării prejudiciului**, instanțele în fața cărora este dedus litigiul spre judecată au competență deplină, astfel cum se întâmplă și în dreptul comun. Cu toate acestea, metodele care pot fi utilizate pentru stabilirea cuantumului și consecințele incapacității de a respecta pe deplin cerințele nu ar trebui să fie mai puțin favorabile decât cele care reglementează alte acțiuni naționale similare (*principiul echivalenței*) și nici să facă practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea dreptului la despăgubiri conferit

la nivelul Uniunii (*principiul eficacității*). În vederea facilitării misiunii instanțelor de calculare a daunelor, Comisia a adoptat și a publicat pe pagina sa oficială documentul intitulat *Comunicarea Comisiei privind cuantificarea prejudiciilor în acțiunile în despăgubire întemeiate pe încălcarea articolului 101 sau 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene* (publicată în JOUE C 167/19 din 13.6.2013). Deși reprezintă un cadru cu linii orientative pragmatice, fără caracter obligatoriu, acest document reprezintă un instrument prin care se asigură aplicarea efectivă și uniformă a dreptului Uniunii la nivelul tuturor statelor membre.

Ținând cont de specificul încălcărilor normelor de concurență sub forma cartelurilor și a abuzului de poziție dominantă, precum și în vederea facilitării probării acestora, se propune instituirea a două prezumții relative legale cu privire la producerea de prejudicii prin însăși săvârșirea faptelor menționate mai sus, prezumții care pot fi răsturnate de către autorii încălcărilor.

Astfel, cu privire la aceste aspecte Directiva 2014/104/UE stabilește, cu caracter de prezumție relativă faptul că cele mai grave fapte anticoncurențiale, în speță cartelurile, produc prejudicii, sugerând și impunând astfel transformarea unei probabilități în certitudine. Revenine celor acuzați de realizarea cartelului să demonstreze contrariul, răsturnând prezumția că fapta comisă a dat naștere unui prejudiciu.

În studiul Oxera ce a fundamentat elaborarea Directivei privind acțiunile în despăgubiri sunt amintite alături de situația din Ungaria care a legiferat un plafon de 10% suprapreț în cazul cartelurilor, speța Manfredi din Italia (autoritatea națională a stabilit că înțelegerea anticoncurențială investigată a condus la o creștere cu 20% a prețului polițelor de asigurare în cei cinci ani de funcționare a cartelului) și Orientările privind sancționarea cartelurilor în Statele Unite ale Americii (prezumția privind o supraîncărcare a prețului cu 10% în cazul existenței unui cartel).

Totodată, în cazul unei alte practici anticoncurențiale, respectiv abuzul de poziție dominantă prezumția existenței unui prejudiciu este implicită datorită abordării bazate pe efecte și care justifică un raționament axat pe probabilități al relației dintre abuzul de poziție dominantă și prejudiciul produs ca urmare a afectării concurenței. Rămâne ca cel acuzat de abuz de poziție dominantă să demonstreze contrariul, răsturnând prezumția că fapta sa a dat naștere unui prejudiciu.

Deoarece acțiunile în despăgubire reprezintă doar unul dintre elementele prin care se asigură respectarea normelor în domeniul concurenței la nivel privat, sunt încurajate, totodată, **mecanismele consensuale** de reparare a prejudiciilor cauzate prin încălcarea regulilor de concurență. Utilizarea acestor mecanisme este de natură să conducă la economii de costuri și timp asociate acțiunilor în instanță. Autorii faptelor și părțile prejudiciate sunt, deci, încurajați să convină asupra despăgubirilor prin mecanisme de soluționare consensuală a litigiilor, cum ar fi tranzacțiile extrajudiciare, arbitrajul, medierea sau concilierea.

II. Modificarea Legii concurenței nr.21/1996, republicată, cu completările ulterioare

Având în vedere dinamica piețelor economice, în scopul îndeplinirii rolului său de a asigura un mediu concurențial normal în beneficiul consumatorului final, Consiliul Concurenței trebuie să dispună de instrumente eficiente care să-i permită să intervină eficient ori de câte ori este necesar. Acestea trebuie reglementate la nivel primar, față de importanța domeniului socio-economic.

Așadar, Consiliul Concurenței apreciază că este necesară modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, republicată, cu completările ulterioare, după cum urmează:

1. Pentru clarificarea **conceptului de întreprindere** utilizat în materia concurenței, este necesară modificarea **alin.(2) al art.**
2. Modificările aduse prin prezentul proiect au ca obiect evidențierea caracterului *economic* ce trebuie îndeplinit de activitățile desfășurate de o entitate, indiferent de forma de organizare a acesteia, pentru a intra sub incidența legii concurenței.
2. Completarea art. 4 prin introducerea unui nou alineat, alin.(5) se impune întrucât apreciem ca necesară **introducerea instrumentelor pentru obținerea de informații relevante pentru realizarea de analize, studii de piață și comparații de preț.** Consiliul Concurenței militează constant pentru bunăstarea consumatorului final, prin remedierea eventualelor disfuncționalități dintr-un anumit sector. În vederea realizării acestora, autoritatea de concurență trebuie să dețină informații complete cu referire la un sector anume. Astfel, informațiile referitoare la prețuri, transmise la cererea autorității de concurență, în forma și cu frecvența necesară, la un anumit moment, de către toate întreprinderile active în comerțul modern oferă o datele relevante apte să conducă la realizarea **misiunii de protejare a consumatorului final.** Prin urmare, se asigură instrumentul legal necesar Consiliului Concurenței pentru îndeplinirea misiunii de protejare a consumatorului final și pentru remedierea, în timp util, a disfuncționalităților din anume sectoare economice. Practica autorității de concurență relevă faptul că, în absența unei obligații legale, furnizarea de către întreprinderi, în mod benevol, a datelor solicitate de autoritatea de concurență în vederea realizării unor analize și comparații de preț nu reprezintă o alternativă funcțională.
3. Ținând cont de evoluțiile la nivel european în domeniul concurenței cuprinse în *Directiva (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre astfel încât să fie mai eficiente în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne*, prin care se dorește consolidarea competențelor

autorităților naționale de concurență, prevăzându-se, în acest scop, și necesitatea asigurării faptului că acestea dispun de toate garanțiile de independență, resursele și de competențele în materie de aplicare a legii, se propune **completarea corespunzătoare a art. 15** prin introducerea unui nou alineat (alin.14) care cuprinde o serie de dispoziții care au ca obiectiv consolidarea caracterului de autoritate autonomă națională în domeniul concurenței prin asigurarea garanțiilor de independență și stabilitate. Astfel, nedispunerea unor măsuri adecvate în acest sens poate afecta în mod negativ încrederea în imparțialitatea și independența autorității de concurență, prejudiciindu-se, astfel, buna funcționare a economiei. În acest sens, se prevede faptul că procedura privind selecția și numirea membrilor Plenului Consiliului Concurenței se va desfășura și finaliza potrivit prevederilor legale în vigoare la momentul declanșării.

4. **Modificarea alin.(1) al art.21** vizează asigurarea unei organizări optime a activității aparatului de lucru adaptată la modificările legislative în privința atribuțiilor conferite suplimentar autorității de concurență. Astfel, modificarea propusă este necesară pentru **separarea regulilor de procedură** de cele care privesc organizarea și funcționarea Consiliului Concurenței.
5. Modificarea adusă alin.(1) lit.j) a art.25 are rolul de a clarifica faptul ca, în privința actelor normative care sunt în vigoare și care au sau pot avea impact anticoncurențial, Consiliul Concurenței poate formula recomandări de modificare a legislației în cauză. Conform dispozițiilor în vigoare, în privința proiectelor de acte normative, autoritatea de concurență emite aviz.
6. **Completarea art. 38 cu alin. (1¹) și cu alin. (1²)** se circumscrie puterilor de inspecție prevăzute la art. 38 alin. (1) lit. d) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, cu completările ulterioare, pe care le poate exercita inspectorul de concurență. Prin textul alin. (1¹) introdus în cuprinsul legii se oferă interpretarea conținutului normelor prevăzute de art. 38 alin. (1) și (3) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, cu completările ulterioare, care reglementează exercitarea puterilor de inspecție. Astfel, este explicată diferența între noțiunea de *extragere* a documentației aflate pe suport electronic (care implică sigilarea acesteia și neutilizarea) și conceptul de ridicare în sens de prelevare a probelor în scopul utilizării, prin proces-verbal de constatare și inventariere întrucât informațiile relevante îndeplinirii misiunii inspectorilor de concurență, aflate pe suport electronic, pot fi ușor alterate, ridicarea în bloc a acestor informații prin efectuarea unei copii fidele a respectivului suport care să ateste veridicitatea sursei, integralitatea/integritatea informației și succesiunea temporală a acesteia vizează conservarea/protecția în scop de nealterare a documentației aferente practicilor anticoncurențiale investigate

(caracterul ocult fiind de esența acțiunilor antitrust). Această primă etapă a inspecției se finalizează cu aplicarea de sigilii, inclusiv asupra copiei electronice, urmând ca, în a doua etapă, să se realizeze prelevarea individuală, în prezența reprezentantului întreprinderii, exclusiv a informațiilor subsumate obiectului investigației și care au aptitudinea de a deveni probe în instrumentarea acesteia. Din rațiuni de claritate cu privire la derularea concretă a procedurii de inspecție și pentru a se asigura caracterul unitar al acesteia, a fost introdus alin. (1²).

Propunerea de modificare a alin.(12) al art. 38 are în vedere posibilitatea Consiliului Concurenței de a reglementa prin legislație secundară, în limitele și în aplicarea condițiilor prevăzute de lege aspecte de detaliu care țin de situația de fapt a desfășurării unei inspecții. Modificarea este necesară pentru corelarea cu modificarea propusă la alin.(1) al art.21, care privește separarea normelor procedurale de prevederile ce țin de organizarea și funcționare instituțională.

7. Modificarea art. 52 în sensul introducerii

unui nou alineat cu privire la **sistemului ablațiunii** prevăzut de OG nr. 2/2001 sau de Legea nr. 203/2018, care este nu este aplicabil contravențiilor prevăzute de legislația din domeniul concurenței, **este necesară o derogare în favoarea microîntreprinderilor**, întrucât acestea:

- au o dimensiune redusă;
- de principiu, beneficiază de structuri juridice limitate care nu le pot oferi o dimensiune completă a impactului legislației de concurență;
- nu au, în general, un flux de capital care să permită achitarea neîmpovărătoare a amenzilor puternic disuasive din materia concurenței;
- este necesar să fie protejate de perioadele de criză financiară, în care sunt cel mai expuse.

8. Ca urmare a propunerii de completare a art. 4 cu un nou alineat, alin.(5), se propune introducerea unui nou articol, art. 54¹ prin care se stabilește sancțiunea corelativă obligației prevăzute prin propunerea de completare a dispozițiilor art. 4 din Legea concurenței cu un nou alineat, respectiv alin.(5).

Totodată, prin modificarea adusa alin.(3) al art.60 se stabilește structura decizională din cadrul CC care este abilitată: (i) pentru a constata încălcarea obligației legale introduse prin prezentul proiect [art. 4 alin.(5)] și (ii) pentru a aplica sancțiunea corelativă (în cazul nerespectării obligației legale).

9. Completarea art. 55 care reglementează contravențiile de fond, prin preluarea cuvântului "mondială" referitor la cifra de afaceri totală care poate fi avută în vedere ca maxim pentru aplicarea contravențiilor de fond (în special pentru încălcarea prevederilor art. 101 sau 102 TFUE), conform prevederilor art. 15 alin.(1) din Directiva UE nr.1/2019. Totodată, având în vedere obligativitatea conform prevederilor în

materie contravențională de a se prevedea și un nivel minim al amenzilor, coroborat cu necesitatea de a asigura proporționalitatea sancțiunilor cu faptele pentru care se aplica efectiv acestea, se propune stabilirea unui nivel minim de 0,5% din cifra de afaceri totală/ veniturile realizate de întreprindere în România, în anul financiar anterior sancționării.

De asemenea, se propune completarea art. 55 cu două noi alineate alin.(4) și (5) întrucât, în materia concentrărilor economice, în baza textului actual al art.55 alin.(1) din lege este adesea dificil de stabilit baza de calcul a amenzilor pe care le poate aplica Consiliul Concurenței în privința întreprinderilor nerezidente (astfel încât această bază să reflecte puterea reală pe care o are întreprinderea în cauză pe piața din România).

Textul propus aduce claritate și predictibilitate cu privire la veniturile pe care le are în vedere Consiliul Concurenței pentru a stabili baza de calcul a amenzii în privința contravențiilor săvârșite de nerezidenți cu privire la concentrările economice. Noile dispoziții nu vizează situațiile în care se aplică sancțiuni pentru săvârșirea unor practici anticoncurențiale de către întreprinderi nerezidente. În astfel de cazuri, pentru a se asigura caracterul disuasiv al amenzilor și egalitatea de tratament este necesar a se menține nivelul maxim reprezentat de cifra de afaceri totală a întreprinderii, astfel cum este prevăzută de Legea concurenței (10% din cifra de afaceri totală a întreprinderii).

10. Completarea articolului 57, alineatul (1) în sensul acordării Consiliului Concurenței a posibilității de a lua în considerare în cadrul etapelor preliminare de calcul al amenzii aplicate companiilor sancționate și a altor repere, pe lângă cel fixat la art. 55 din Legea nr. 21/1996 și utilizat până în prezent de instrucțiuni (cifra de afaceri totală realizată în anul financiar anterior sancționării), fără însă a aduce atingere acestui reper legal la stabilirea finală a amenzii. Completarea propusă este în concordanță cu dispozițiile și principiile Directivei 2019/1/UE care impune statelor membre să prevadă în legislația națională un maxim al amenzii de cel puțin 10% din cifra totală mondială a companiilor sancționate, pragul minim al maximumului impus de actul normativ UE prevăzut în legislația națională rămânând de 10%. Astfel, completarea răspunde obiectivului trasat de Directiva 2019/1/UE la considerentul (47) din Preambulul său, potrivit căruia „pentru a se garanta că amenzile impuse pentru încălcări ale articolelor 101 și 102 din TFUE reflectă importanța economică a încălcării respective, autoritățile naționale de concurență ar trebui să țină seama de gravitatea încălcării. Autoritățile naționale de concurență ar trebui, de asemenea, să fie în măsură să stabilească amenzi proporționale cu durata încălcării. Acești factori ar trebui să fie evaluați în conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții

de Justiție a Uniunii Europene, într-un mod care să asigure efectul disuasiv. Evaluarea gravității ar trebui să fie efectuată de la caz la caz pentru fiecare tip de încălcare, ținându-se seama de toate împrejurările cazului. Factorii care ar putea fi luați în considerare includ natura încălcării, cota de piață cumulată a tuturor întreprinderilor în cauză, sfera geografică a încălcării, punerea sau nu în aplicare a încălcării, valoarea vânzărilor de bunuri și servicii ale întreprinderii, de care este legată în mod direct sau indirect încălcarea și dimensiunea și puterea de piață a întreprinderii în cauză.”

Acest considerent al Preambulului din Directiva 2019/1/UE este neechivoc în sensul acordării posibilității autorităților de concurență din statele membre UE să aplice amenzi proporționale și disuasive, utilizând, după modelul Comisiei Europene, o marjă de discreție în acest scop, în exercitarea misiunii prioritare de respectare a principiilor politicii de concurență și de aplicare a TFUE, astfel încât să se asigure funcționalitatea relațiilor comerciale din piețe și echilibrul concurențial din acestea în beneficiul consumatorului, aspecte ce țin de evaluarea și acțiunea exclusive ale autorității de concurență.

Totodată, modificarea oferă posibilitatea individualizării sancțiunii în scopul respectării depline a principiului proporționalității, cu luarea în considerare, în etapele intermediare ale individualizării amenzii, în special a veniturilor care au legătură cu săvârșirea încălcării, precum cele obținute din comercializarea de bunuri și servicii realizate pe piața relevantă sau cele realizate pe piața afectată de încălcare, respectiv cu luarea în considerare a altor venituri, precum veniturile determinate pe criteriul jurisdicțional (venituri realizate pe teritoriul României (în sensul modificării propuse la pct 12 din prezentul proiect) sau alte venituri, precum cele legate de încălcare sau veniturile asimilate acestora, realizate în alt teritoriu, în aplicarea art.11 alin. (6) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, respectiv punctele 6 și următoarele din Comunicarea Comisiei privind cooperarea în cadrul rețelei autorităților de concurență (2004/C 101/03).

Suplimentar față de textul inițial al art. 57 alin. (1) au fost precizate o serie de elemente de individualizare pe care, în perioada 1996 - în prezent (în diferitele versiuni ale acestui articol), care au fost atribuite de către legiuitorul român exclusiv în marja de apreciere a autorității de concurență la adoptarea actelor administrative cu caracter normativ, în sensul jurisprudenței Curții Constituționale (Decizia CCR 1360/2009: ” Faptul că textul legal criticat instituie în sarcina Consiliului Concurenței competența de a adopta instrucțiuni prin care, în funcție de gravitatea și durata faptei, se determină în concreto nivelul cuantumului amenzilor contravenționale nu încalcă textul constituțional invocat. Legiuitorul a apreciat că, dat fiind cuantumul mare ale amenzilor prevăzute de lege

	<p>(amenzi de până la 1% și 10% din cifra de afaceri în cazul încălcării art. 50, respectiv art. 51 din lege), instrucțiunile aprobate de Consiliul Concurenței vor stabili criterii și niveluri obiective ale valorii sancțiunilor ce pot fi aplicate.”).</p> <p>11. În contextul transpunerii Directivei 2014/104/UE, se impune abrogarea prevederilor art. 66 (2)- (5) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu completările ulterioare. Odată cu transpunerea Directivei aceste prevederi nu vor mai fi de actualitate.</p> <p>12. Totodată, se asigură un cadru adecvat de protecție conducătorului autorității, în considerarea asimilării funcției de președinte al Consiliului Concurenței cu cea de ministru și a riscurilor la care este supus acesta datorită cazurilor complexe instrumentate de autoritatea de concurență, care implică aplicarea unor sancțiuni contravenționale drastice întreprinderilor ce săvârșesc fapte anticoncurențiale.</p>
<p>3. Alte informații</p>	<p>Prin proiectul de act normativ se creează, la nivel național, cadrul procedural ce asigură exercitarea efectivă a dreptului la despăgubiri, prevăzut în legislația Uniunii Europene, pentru prejudicii care rezultă din încălcări ale legislației Uniunii și ale legislației naționale în materie de concurență.</p> <p>În ceea ce privește caracterul urgent și situația extraordinară care reclamă adoptarea prezentei ordonanțe de urgență, facem precizarea că, în lipsa promovării prezentului act normativ, persoanele îndreptățite care au fost prejudiciate prin fapte anticoncurențiale se văd lipsite de posibilitatea legală de a se adresa unei instanțe judecătorești pentru obținerea de despăgubiri, fiind, astfel, lipsite de dreptul constituțional al accesului la justiție.</p> <p>Cu privire la oportunitatea inițierii prezentei ordonanțe de urgență, facem precizarea că prezentul proiect de act normativ a fost avizat favorabil, fără observații, de către Departamentul pentru Relația cu parlamentul prin Avizul nr.199A/24.08.2020.</p> <p>Totodată, prin acest proiect de act normativ sunt transpuse în legislația națională obiectivele enunțate în <i>Directiva 2014/104/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene.</i></p> <p>Pentru a facilita aplicarea uniformă a dreptului Uniunii Europene pe teritoriul României, un instrument util în cuantificarea prejudiciilor rezultate din încălcări ale normelor de concurență îl reprezintă <i>Comunicarea Comisiei privind cuantificarea prejudiciilor în acțiunile în despăgubire întemeiate pe încălcarea articolului 101 sau 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene</i> (publicată în JOUE C 167/19 din 13.6.2013).</p>

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

<p>1. Impactul macroeconomic</p>	<p>Implementarea unui sistem eficient privind acțiunile în despăgubire va avea un impact macroeconomic benefic, un astfel de demers având capacitatea de a influența pozitiv variabile precum: competitivitatea, creșterea economică, ocuparea forței de muncă și inovația. Aceste efecte apar în condițiile în care un astfel de sistem poate juca un rol important în descurajarea comportamentelor anticoncurențiale, deci în asigurarea unui mediu concurențial normal la nivelul piețelor, fapt ce conduce la reducerea ineficiențelor alocative (prin creșterea producției, reducerea prețurilor și îmbunătățirea calității produselor și a serviciilor), cu impact pozitiv asupra variabilelor macroeconomice menționate anterior.</p> <p>Efectul descurajant este generat de faptul că prevederile prezentului act normativ urmăresc să asigure că externalitățile negative pe care autorii faptelor anticoncurențiale le impun asupra societății sunt, în cele din urmă, internalizate integral de către aceștia.</p>
<p>1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat</p>	<p>Prezentul proiect de act normativ nu produce efecte în domeniul ajutoarelor de stat și nu împiedică, restrânge sau denaturează concurența, nefiind incluse în cuprinsul său dispoziții de natură a oferi avantaje economice anumitor întreprinderi.</p>
<p>2. Impactul asupra mediului de afaceri</p>	<p>Prevederile prezentului proiect de act normativ pot influența mediul de afaceri prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - descurajarea comportamentelor anticoncurențiale, și prin urmare asigurarea unui mediu concurențial normal la nivelul piețelor; - eliminarea discrepanțelor dintre normele naționale în materia acțiunilor în despăgubire la nivelul statelor membre ale Uniunii Europene și, prin urmare, asigurarea unor condiții echitabile în ceea ce privește acțiunile în despăgubire în cadrul Uniunii și reducerea incertitudinii juridice. Diferențele existente în acest domeniu între regimurile juridice naționale puteau reprezenta obstacolele în calea comerțului transfrontalier; - o mai bună înfăptuire a justiției reparatorii, prin asigurarea faptului că întreprinderile, dar și consumatorii și autoritățile publice care au suferit un prejudiciu cauzat de o încălcare a legislației naționale sau comunitare în materie de

	concrență pot solicita și obține despăgubiri integrale pentru prejudiciul respectiv.
2. ¹ Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ își propune o mai bună corelare a procedurilor și criteriilor aplicabile în procesul de formare a personalului din administrația publică.
2. ² Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Au fost respectate prevederile Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Indicatori	- mii lei -					
	Anul curent 2020	2021	Următorii 4 ani			Med ia pe 5 ani
I	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe						
b) bugete locale						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale						
(i) cheltuieli de						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat						
b) bugete locale						

4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor si/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	a) adoptarea prezentului Proiect de Ordonanță de urgență implică modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 153 din 29 Februarie 2016. b) nu este cazul					
1. ¹ Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Prezenta ordonanță de urgență transpune <i>Directiva 2014/104/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene.</i>					
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
5. Alte acte normative si/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
6. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ						
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, instituite de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					

organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Este necesar avizul Consiliului Legislativ, la finalul procedurii de avizare interministerială. Proiectul este coinițiat de către Consiliul Concurenței. Proiectul a fost transmis Consiliului Economic și Social în vederea emiterii avizului.
6. Alte informații	Consiliul Superior al Magistraturii a comunicat prin Adresa cu nr. 15202/20.08.2020 faptul că nu are observații.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ.	Proiectul de act normativ îndeplinește condițiile prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare, fiind publicat pe pagina de internet a Consiliului Concurenței: www.consiliulconcurenței.ro . Cu privire la îndeplinirea procedurii privind transparența decizională în ceea ce privește informarea societății civile, facem precizarea că nu au fost primite propuneri, sugestii sau opinii cu privire la proiectul de act normativ supus dezbaterii publice și nici solicitări privind organizarea de întâlniri în care să se dezbată public proiectul de act normativ, formulate de către asociațiile legal constituite sau de către o altă autoritate publică, potrivit prevederilor art. 7 alin. (4) și (9) Legea nr.52/2003.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualele impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale- înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	
2. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul Proiect de *Ordonanță de urgență privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996*, pe care îl supunem Guvernului spre aprobare.

Președintele ~~Consiliului~~ Concurenței

Bogdan Marius CHIRITOIU

Ministrul Economiei, Energiei și
Mediului de Afaceri

Virgil-Daniel POPESCU

AVIZĂM FAVORABIL

Ministrul Muncii și Protecției Sociale

Victoria-Violeta ALEXANDRU

Serviciul de Protecție și Pază
Director

General Dr. Lucian-Silvan PAHONȚU

Ministrul Afacerilor Externe

Bogdan Lucian AURESCU

Ministrul Justiției

Cătălin Marian PREDOIU

2. Informarea societății civile cu privire la eventualele impacturi asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale- înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	
2. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul Proiect de *Ordonanță de urgență privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996*, pe care îl supunem Guvernului spre aprobare.

Președintele Consiliului Concurenței

Bogdan Marius **CHIRITOIU**

Ministrul Economiei, Energiei și
Mediului de Afaceri

Virgil-Daniel **PORESCU**

AVIZĂM FAVORABIL

Ministrul Muncii și Protecției Sociale

Victoria-Violeta **ALEXANDRU**

Serviciul de Protecție și Pază
Director

General Dr. Lucian-Silvan **PAHONȚU**

Ministrul Afacerilor Externe

Bogdan Lucian **AURESCU**

Ministrul Finanțelor Publice

Vasile-Florin **CÎȚU**

Ministrul Justiției

Cătălin Marian **PREDOIU**

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale- înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	
2. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul Proiect de *Ordonanță de urgență privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996, pe care îl supunem Guvernului spre aprobare.*

Președintele ~~Comisiei~~ Concurenței

Bogdan ~~Ștefan~~ **ȘPIRITOIU**

Ministrul Economiei, Energiei și
Mediului de Afaceri

Virgil-Daniel POPESCU

Ministrul Afacerilor Externe

Bogdan Lucian AURESCU

Serviciul de Protecție și Pază

Director

General Dr. Lucian Ștefan **PĂLIONȚU**

Ministrul Justiției

Cătălin Marian **PREDOIU**

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
<i>Secțiunea a 8-a</i> <i>Măsuri de implementare</i>	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale- înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	
2. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul Proiect de *Ordonanță de urgență privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996, pe care îl supunem Guvernului spre aprobare.*

~~Președintele Consiliului Concurenței~~

~~Bogdan Marian CÎNTEȘOIU~~

Ministrul Economiei, Energiei și
Mediului de Afaceri

Virgil-Daniel POPESCU

~~KLAM FAVORABIL~~

Ministrul Finanțelor Publice

Vasile-Florin CÎȚU

Serviciul de Protecție și Pază
Director

General Dr. Lucian-Silvan PAHONȚU

Ministrul Afacerilor Externe

Bogdan Lucian AURESCU

Ministrul Justiției

Cătălin Marian PREDOIU

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 8519
IEȘIRE	
Zila 10	Luna 09 2020

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996

Având în vedere necesitatea imediată de a crea și consolida mecanismele de respectare a regulilor de concurență la nivel privat, prin asigurarea dreptului la despăgubiri al persoanelor vătămate prin fapte anticoncurențiale, prin intermediul instanțelor naționale, în strânsă corelare cu asigurarea respectării dispozițiilor art. 101 și 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene la nivel public, care este realizată de către Comisia Europeană și autoritățile de concurență ale Statelor Membre, se impune adoptarea de măsuri de reglementare la nivel național.

Ordonanța de urgență a Guvernului are ca obiect transpunerea în legislația națională a Directivei 2014/104/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene. Adoptarea, la nivel național, a unui act normativ privind reglementarea regimului juridic al acțiunilor în despăgubire trebuia realizată de către autoritățile române, până la data de 27 decembrie 2016, fiind necesară pentru a asigura stabilirea, în concret, a unor măsuri care să conducă la crearea unui sistem eficient și uniform de aplicare privată a regulilor de concurență pe întreg spațiul Uniunii Europene.

Astfel, aplicarea dispozițiilor de fond și de procedură referitoare la exercitarea cererilor de despăgubiri pentru prejudicii cauzate de încălcarea legislației în materie de concurență nu poate face practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea dreptului la despăgubiri integrale

Totodată, aplicarea dispozițiilor de fond și de procedură privind exercitarea cererilor de despăgubiri întemeiate pe încălcări ale art. 101 sau 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene nu poate fi mai puțin favorabilă pentru părțile care pretind a fi prejudiciate decât normele care reglementează acțiuni similare în despăgubire care rezultă din încălcări ale legislației naționale.

Comisia Europeană a notificat autoritățile române, în data de 24 ianuarie 2017, cu privire la declanșarea unei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor de comunicare a măsurilor naționale de transpunere a Directivei sus-menționate, procedura care a făcut obiectul Cauzei nr. 2017/0189.

În urma comunicării măsurii naționale de transpunere, respectiv a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2017 privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 422/08.06.2017, la data de 8 martie 2018, Comisia Europeană a clasat cauza 2017/0189.

La data de 8 aprilie 2020, Parlamentul României a adoptat definitiv proiectul legii aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2017, fiind trimis la Președintele României pentru promulgare la data de 21 aprilie 2020.

În datele de 16 aprilie 2020, 21 aprilie 2020 și 18 mai 2020, Guvernul României (Dosarul nr.524A/2020), 47 de senatori aparținând Grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal, Uniunii Salvați România și Uniunii Democratice a Maghiarilor din România (Dosarul nr.527A/2020) și Președintele României (Dosarul nr.577A/2020) au formulat sesizări de neconstituționalitate.

Prin Decizia nr. 239/2020, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 649/23.07.2020, Curtea Constituțională a României a constatat că Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2017 privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, precum și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 39/2017 sunt neconstituționale, în ansamblul lor, pentru omisiunea solicitării avizului Consiliului Economic și Social.

Având în vedere efectul declarării neconstituționalității Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2017, act normativ comunicat Comisiei Europene ca unică măsură națională de transpunere integrală a Directivei 2014/104/UE și luând în considerare prevederile art. 147 alin. (1) din Constituția României, precum și ale art. 31 alin. (3) din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, în lipsa adoptării unui nou act normativ de transpunere, la expirarea termenului de 45 de zile de la data publicării Deciziei nr. 239/2020 a Curții Constituționale, statul român se va regăsi în situația neîndeplinirii obligației de transpunere a Directivei 2014/104/UE, supunându-se riscului declanșării de către Comisia Europeană a unei noi acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor.

În cadrul acțiunii în constatarea necomunicării măsurii naționale de transpunere a Directivei 2014/104/UE declanșate inițial împotriva României în cauza 2017/0189, Comisia Europeană a atras atenția asupra sancțiunilor financiare pe care le poate impune Curtea de Justiție a Uniunii Europene, în temeiul art. 260 alin. (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, dacă va fi sesizată în legătură cu neîndeplinirea de către România a obligației de comunicare a măsurilor naționale de transpunere a directivei adoptate în temeiul unei proceduri legislative. Amenda prin care se sancționează comportamentul statului pentru netranspunerea a unei directive înainte de sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene, potrivit comunicării Comisiei [C(2016)5091] reprezintă o sumă forfetară care, în cazul României, este de minimum 1.849.000 euro.

În prezent, toate celelalte state membre ale UE au transpus integral Directiva 2014/104/UE, România fiind unicul stat care s-ar regăsi în situația unui vid legislativ, neîndeplinind astfel obligația de transpunere a respectivei Directive.

În acest context, se impune adoptarea unui nou act normativ de transpunere a Directivei 2014/104/UE cu celeritate pentru a elimina riscul declanșării unui nou infringement.

De asemenea, transpunerea, în termenul de 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale și acoperirea unui eventual vid legislativ care ar apărea în absența adoptării unei noi măsuri de transpunere a Directivei 2014/104/UE sunt necesare pentru a permite exercitarea acțiunilor în despăgubire de către persoanele prejudiciate prin încălcări ale

dispozițiilor legislației în materie de concurență, asigurându-le, totodată, o protecție similară pe piața internă. Diferențele între regimurile de răspundere juridică aplicabile în statele membre pot avea efecte negative atât asupra concurenței, cât și asupra funcționării adecvate a pieței interne a Uniunii Europene, cu efecte negative la nivelul economiei României.

În acest sens, menținerea unui cadru juridic diferit în raport cu celelalte state membre ale Uniunii Europene, cu privire la condițiile în care părțile prejudiciate își pot exercita dreptul la despăgubiri care derivă din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, afectează eficacitatea acestui drept pe teritoriul României și face mai dificilă repararea prejudiciului determinat de încălcarea normelor de concurență, afectând capacitatea economico-financiară a acestora.

Adoptarea cât mai urgentă a actului normativ care transpune Directiva 2014/104/UE este necesară atât prin prisma protejării interesului privat, asigurându-se cadrul legal de obținere a unor juste compensații de către victimele faptelor anticoncurențiale dar și pentru ajustarea interacțiunii dintre acțiunile private în despăgubire (în instanță) și asigurarea aplicării publice a regulilor de concurență (Comisia Europeană/ Consiliul Concurenței). De asemenea, se creează cadrul legal național și procedura specială de soluționare a unor astfel de cauze, care să asigure o abordare unitară a cererilor de despăgubire subsecvente unei încălcări a legislației în materie de concurență.

În scopul asigurării existenței unor mecanisme și acțiuni eficiente de asigurare a respectării normelor de concurență la nivel privat, a recuperării prejudiciului de către întreprinderi care au fost afectate de comportamentul anticoncurențial al altor participanți în piață, în vederea descurajării comportamentelor anticoncurențiale, se impune adoptarea unor măsuri imediate, ce nu suportă amânare.

În lipsa creării unui cadru unitar și uniform la nivelul statelor membre ale Uniunii Europene cu privire la aplicarea și implementarea unor mecanisme de drept care să contribuie la menținerea unui mediu economic sănătos și competitiv, poate fi influențat potențialul de creștere economică a României, prin diminuarea capacității economico-financiare a întreprinderilor afectate de un comportament anticoncurențial manifestat de alte întreprinderi participante la piață, cu impact direct asupra gradului de ocupare a forței de muncă, a creșterii economice, a competitivității, a capacității de inovare, elemente ce aduc atingere interesului public, fiind elemente ce se circumscriu situației extraordinare.

Totodată, se impune modificarea și completarea dispozițiilor Legii concurenței nr. 21/1996, republicată, cu completările ulterioare, având în vedere necesitatea:

- evitării dublării anumitor dispoziții legislative și de a abroga anumite prevederi ale Legii concurenței care, odată cu transpunerea Directivei 2014/104/UE, nu vor mai fi de actualitate;
- asigurării instrumentelor legale necesare Consiliului Concurenței pentru îndeplinirea misiunii de protejare a consumatorului final și pentru remedierea, în timp util, a disfuncționalităților din diferite sectoare economice; practica autorității de concurență relevă faptul că, în absența unei obligații legale, furnizarea de către întreprinderi, în mod benevol, a datelor solicitate de autoritatea de concurență în vederea realizării unor analize și comparații de preț nu reprezintă o alternativă funcțională;

- explicării, în cuprinsul legii, diferența între noțiunea de extragere a documentației aflate pe suport electronic și conceptul de ridicare, în sens de prelevare a probelor în scopul utilizării acestora;
- determinării veniturilor incluse baza de calcul a amenzilor pe care le poate aplica Consiliul Concurenței în privința întreprinderilor nerezidente, în materia concentrărilor economice, asigurând totodată caracterul descurajant al acestor amenzi, prin raportare la puterea economică reală pe care o au aceste întreprinderi în România;
- asigurării unui cadru adecvat de pază a instituției și de protecție a conducătorului autorității, în considerarea asimilării funcției de președinte cu cea de ministru și a riscurilor la care este supus acesta datorită cazurilor complexe instrumentate de autoritatea de concurență, care implică aplicarea unor sancțiuni contravenționale drastice întreprinderilor ce săvârșesc fapte anticoncurențiale.

Pentru a se asigura aplicarea imediată a acestor prevederi, întrucât normele care vizează stabilirea și menținerea concurenței au o deosebită importanță și vizează interesul public și constituie situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art.1. Obiectul și domeniul de aplicare

(1) Prezenta ordonanță de urgență reglementează dreptul oricărei persoane care a suferit un prejudiciu cauzat de o încălcare a legislației în materie de concurență de către o întreprindere sau o asociație de întreprinderi de a solicita instanțelor de judecată competente despăgubirea integrală a prejudiciului suferit.

(2) Prezenta ordonanță de urgență se aplică încălcărilor prevederilor art. 101 sau 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, denumit în continuare TFUE, încălcărilor prevederilor art. 101 sau 102 din TFUE atunci când acestea se aplică în paralel cu legislația națională în materie de concurență, precum și în cazul aplicării în mod exclusiv a legislației naționale în materie de concurență.

Art.2. Definiții

În sensul prezentei ordonanțe de urgență, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) *acțiune în despăgubire* - formularea unei cereri de despăgubiri în fața instanței de către o parte care se pretinde a fi prejudiciată sau de către o persoană care acționează în numele uneia sau mai multor părți care se pretind a fi prejudiciate, în cazul în care legislația Uniunii Europene sau legislația națională prevede această posibilitate, ori de către o persoană fizică sau juridică ce i-a succedat în drepturi părții care a pretins a fi fost prejudiciată, inclusiv persoana care a achiziționat drepturile litigioase;
- b) *autoritate de concurență* - Comisia Europeană, Consiliul Concurenței sau orice altă autoritate națională de concurență desemnată de un stat membru al Uniunii Europene în conformitate cu articolul 35 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat, ori toate, după caz;

- c) *autorul încălcării* - o întreprindere sau o asociație de întreprinderi care a săvârșit o încălcare a legislației în materie de concurență;
- d) *beneficiar de imunitate* - o întreprindere sau o persoană fizică căreia i s-a acordat imunitate la amendă de către o autoritate de concurență în cadrul unui program de clemență;
- e) *cartel* - o înțelegere sau o practică concertată între doi sau mai mulți concurenți care urmărește coordonarea comportamentului concurențial al acestora pe piață sau influențarea parametrilor relevanți ai concurenței prin practici care includ, printre altele, fixarea sau coordonarea prețurilor de achiziție sau de vânzare sau a altor condiții comerciale, inclusiv în legătură cu drepturile de proprietate intelectuală, alocarea cotelor de producție sau de vânzare, împărțirea piețelor și a clienților, inclusiv manipularea procedurilor de cerere de oferte, restricționări ale importurilor sau exporturilor sau acțiuni anticoncurențiale împotriva altor concurenți;
- f) *cumpărător direct* - o persoană fizică sau juridică care a achiziționat direct de la autorul încălcării produse sau servicii care au făcut obiectul unei încălcări a legislației în materie de concurență;
- g) *cumpărător indirect* - o persoană fizică sau juridică care a achiziționat, nu în mod direct de la autorul încălcării, ci de la un cumpărător direct sau de la un cumpărător ulterior, produse sau servicii care au făcut obiectul unei încălcări a legislației în materie de concurență sau produse sau servicii rezultând din bunurile sau serviciile respective sau conținând astfel de bunuri sau servicii.
- h) *declarație de clemență* - informațiile sau înregistrările acestora furnizate în mod voluntar unei autorități de concurență, în scris sau oral, de către o întreprindere sau o persoană fizică sau în numele acesteia, care prezintă cunoștințele întreprinderii sau ale persoanei fizice în cauză cu privire la un cartel și propriul rol în cadrul acestuia și care au fost redactate în mod specific pentru a fi înaintate autorității de concurență în vederea obținerii imunității la amendă sau a unei reduceri a cuantumului amenzii în cadrul unui program de clemență, neincluzând informațiile preexistente;
- i) *decizie definitivă de constatare a unei încălcări* - o decizie de constatare a unei încălcări a legislației în materie de concurență, care nu poate sau nu mai poate fi contestată prin mijloace obișnuite;
- j) *informații preexistente* - probe care există indiferent de procedurile unei autorități de concurență ori dacă aceste informații se află sau nu în dosarul unei autorități de concurență;
- k) *instanță judecătorească* - orice instanță dintr-un stat membru, în sensul art.267 din TFUE, care are competență, prin căi de atac ordinare, de a exercita controlul judecătoresc asupra deciziilor unei autorități de concurență sau controlul judiciar asupra hotărârilor judecătorești privind deciziile respective, indiferent dacă instanța respectivă are competența de constatare a unei încălcări a legislației în materie de concurență;
- l) *încălcarea legislației în materie de concurență* - o încălcare a art. 101 sau 102 din TFUE sau a legislației naționale în materie de concurență;
- m) *întreprindere* - orice entitate economică angajată într-o activitate constând în oferirea de bunuri sau de servicii pe o piață dată, indiferent de statutul său juridic și de modul de finanțare, astfel cum este definită în jurisprudența Uniunii Europene;
- n) *legislația națională în materie de concurență* - dispozițiile Legii concurenței nr. 21/1996, republicată, cu completările ulterioare, care urmăresc predominant același obiectiv ca art. 101 și 102 din TFUE, excluzând dispozițiile de drept național care impun sancțiuni penale persoanelor fizice, cu excepția cazului în care aceste sancțiuni penale constituie mijloacele de a asigura respectarea normelor de concurență aplicabile întreprinderilor;

- o) *parte prejudiciată* - o persoană care a suferit un prejudiciu cauzat de o încălcare a legislației în materie de concurență;
- p) *program de clemență* - un program privind aplicarea art. 101 din TFUE sau a art. 5 din Legea nr. 21/1996, republicată, cu completările ulterioare, în baza căruia un participant la o înțelegere de tip cartel, în mod independent de celelalte întreprinderi implicate în cartel, cooperează în cadrul unei investigații desfășurate de o autoritate de concurență, furnizând în mod voluntar informații pe care le are acesta despre cartel și rolul său în cadrul cartelului, primind în schimb, printr-o decizie sau prin întreruperea procedurilor, imunitate la amenzi sau o reducere a cuantumului amenzilor care ar urma să fie impuse pentru implicarea sa în cartel;
- q) *propunere de încheiere a unei tranzacții* - informarea voluntară a unei autorități de concurență de către o întreprindere sau în numele acesteia, care cuprinde recunoașterea sau renunțarea la litigiul de către întreprinderea în cauză, cu privire la participarea sa la o încălcare a legislației în materie de concurență și asumarea răspunderii sale pentru încălcarea respectivă, informare redactată în mod specific pentru ca autoritatea de concurență să poată aplica o procedură simplificată sau accelerată;
- r) *suprapreț* - diferența dintre prețul plătit în realitate și prețul care ar fi prevalat în absența unei încălcări a legislației în materie de concurență;
- s) *soluționare alternativă a litigiului* - orice mecanism prin care părțile ajung la o soluționare extrajudiciară a unui litigiu privind o cerere de despăgubire, precum și soluționarea pe calea arbitrajului.

Art.3. Dreptul la acțiune

- (1) Orice persoană care a suferit un prejudiciu cauzat de o practică anticoncurențială interzisă potrivit prevederilor Legii nr.21/1996, republicată, cu completările ulterioare, și/sau ale art. 101 sau 102 din TFUE poate solicita și obține repararea integrală a prejudiciului respectiv.
- (2) Despăgubirile integrale repun persoanele care au suferit un prejudiciu în situația în care s-ar fi aflat dacă legislația în materie de concurență nu ar fi fost încălcată. Despăgubirea integrală include pierderea efectivă, profitul de care este lipsită persoana prejudiciată, precum și plata dobânzii aferente.
- (3) Despăgubirea integrală în temeiul prezentei ordonanțe de urgență nu poate conduce la o îmbogățire fără justă cauză, indiferent dacă despăgubirea integrală se produce în urma unor despăgubiri punitive, multiple sau de altă natură.

Art.4. Competența instanțelor judecătorești

Competența de a soluționa cererile de reparare a prejudiciului cauzat de întreprinderi ca urmare a unei încălcări a legislației în materie de concurență revine Tribunalului București. Hotărârea tribunalului poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel București, împotriva hotărârii acesteia putând fi declarat recurs la Înalta Curte de Casație și Justiție.

Art. 5. Divulgarea probelor

- (1) În cadrul procedurilor dintr-o acțiune în despăgubire, la cererea unui reclamant care a prezentat o justificare întemeiată conținând faptele și mijloacele de probă disponibile pentru a dovedi caracterul plauzibil al cererii sale de despăgubiri, instanța de judecată poate dispune divulgarea de probe relevante de către pârât sau de către un terț, sub rezerva condițiilor prevăzute în prezentul articol și la art.6-8. La cererea pârâtului, instanța de

judecată poate dispune divulgarea de probe relevante de către reclamant sau de către un terț.

(2) Instanța poate dispune divulgarea unor elemente determinate de probă sau a unor categorii relevante de probe delimitate în motivare pe cât de precis și de strict posibil.

(3) Instanța limitează divulgarea probelor la ceea ce este proporțional. La stabilirea proporționalității divulgării solicitate de către o parte, instanța ia în considerare interesele legitime ale tuturor părților și terților vizați, în special:

a) măsura în care cererea sau apărarea este susținută cu fapte și probe disponibile care să justifice cererea de divulgare de probe;

b) amploarea și costul divulgării, în special pentru eventualii terți implicați, inclusiv pentru a evita căutarea de informații nespecifice, care este puțin probabil să fie relevantă pentru părțile în procedură;

c) dacă probele a căror divulgare se cere conțin informații confidențiale, în special informații privind eventuali terți, precum și ce mecanisme sunt disponibile pentru protecția unor astfel de informații confidențiale.

(4) Instanțele au competența de a dispune divulgarea de probe care conțin informații confidențiale atunci când le consideră relevante pentru acțiunile în despăgubire, cu luarea măsurilor adecvate de protecție a acestor informații.

(5) Instanța poate adopta măsuri efective de protecție a informațiilor confidențiale, precum:

a) ștergerea fragmentelor sensibile din textul documentelor;

b) desfășurarea audierilor fără prezența publicului;

c) limitarea numărului de persoane autorizate să aibă acces la probe la reprezentanții legali și avocații părților sau experților desemnați;

d) elaborarea rapoartelor de expertiză într-un mod care să asigure protecția confidențialității informațiilor;

e) orice alte măsuri prevăzute de lege pentru asigurarea confidențialității probelor divulgate.

(6) Interesul pe care întreprinderile îl au de a evita acțiunile în despăgubire ca urmare a unei încălcări a legislației în materie de concurență nu constituie un interes care să justifice acordarea de protecție.

(7) Instanța va dispune divulgarea de probe cu respectarea secretului profesional.

(8) În scopul discutării necesității de divulgare a probelor deținute de terț, instanța va dispune audierea acestuia, în camera de consiliu, cu citarea părților.

Art.6. Divulgarea de probe incluse în dosarul unei autorități în materie de concurență

(1) În privința solicitărilor de divulgare a unor probe incluse în dosarul unei autorități de concurență se aplică prezentul articol, în plus față de prevederile art. 5.

(2) Instanța poate solicita divulgarea probelor din dosarul unei autorități de concurență numai atunci când acestea nu pot fi obținute de la o altă parte sau de la un terț.

(3) La primirea probelor solicitate autorității de concurență conform alin.(2), instanța asigură protecția corespunzătoare a documentelor ce conțin secrete de afaceri sau informații confidențiale în sensul legislației în materie de concurență.

(4) Atunci când există o decizie a unei autorități de concurență prin care este sancționată o practică anticoncurențială, în soluționarea cererilor privind acordarea de despăgubiri, instanța va putea solicita autorității de concurență documentele din cadrul dosarului care a stat la baza emiterii deciziei. În acest scop, primind aceste documente, instanța va asigura respectarea confidențialității informațiilor reprezentând secrete de afaceri, precum și a altor informații calificate drept confidențiale.

- (5) Prezentul articol nu aduce atingere normelor privind liberul acces la informațiile de interes public în temeiul Legii nr. 544/2001 privind accesul liber la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare.
- (6) Prezentul articol nu aduce atingere normelor și practicilor care se întemeiază pe legislația Uniunii Europene sau legislația națională privind protecția documentelor interne ale autorităților de concurență și a corespondenței dintre autoritățile de concurență
- (7) La evaluarea proporționalității unei cereri de divulgare de informații, în conformitate cu prevederile art. 5 alin.(3), instanța examinează și următoarele:
- a) dacă cererea a fost formulată în mod specific în ceea ce privește natura, obiectul sau conținutul documentelor transmise autorității de concurență sau păstrate în dosarul acesteia și nu a fost o cerere nespecifică privind documente transmise autorității de concurență;
  - b) dacă partea care solicită divulgarea realizează acest lucru în ceea ce privește o acțiune în despăgubire în fața instanței;
  - c) în legătură cu alin.(2) și (8) sau la cererea autorității de concurență, în conformitate cu alin.(13), necesitatea de a garanta eficacitatea asigurării respectării legislației în materie de concurență la nivel public.
- (8) Instanța poate dispune divulgarea următoarelor categorii de probe numai după ce autoritatea de concurență, prin adoptarea unei decizii sau a unui alt act administrativ, și-a încheiat procedurile:
- a) informații care au fost pregătite de o persoană fizică sau juridică în mod specific în cadrul procedurilor desfășurate de Consiliul Concurenței;
  - b) informații pe care Consiliul Concurenței le-a redactat și le-a transmis părților în cursul procedurilor sale;
  - c) propunerile de încheiere a unei tranzacții care au fost retrase.
- (9) În cadrul acțiunilor în despăgubire, instanța nu poate dispune, în niciun moment, ca o parte în proces sau un terț să divulge oricare dintre următoarele categorii de probe:
- a) declarațiile de clemență;
  - b) propunerile de încheiere a unei tranzacții.
- (10) Reclamanții pot prezenta o cerere motivată pentru accesul instanței la probele menționate la alin.(9) lit.a) sau b) cu scopul exclusiv de a se asigura asupra conformității conținutului lor cu definițiile prevăzute la art.2 lit.h) și q). În cadrul acestei evaluări, instanța poate solicita asistență numai de la autoritatea de concurență competentă. Autorii probelor respective pot avea, de asemenea, posibilitatea de a fi audiați. Instanța nu oferă celorlalte părți sau unor terți accesul la probele respective.
- (11) În cazul în care doar o parte din probele cerute intră sub incidența alin.(9), cealaltă parte a probelor se divulgă în conformitate cu prevederile prezentului articol, în funcție de categoria în care se încadrează.
- (12) Divulgarea de probe din dosarul unei autorități de concurență, care nu se încadrează în niciuna dintre categoriile prevăzute la alin.(8) și (9) poate fi dispusă în cadrul acțiunilor în despăgubire în orice moment, fără a aduce atingere prezentului articol.
- (13) Autoritatea de concurență, din oficiu, poate înainta observații instanței cu privire la proporționalitatea cererilor de divulgare de probe ce au fost prezentate acesteia.

Art.7. Limitări privind utilizarea probelor obținute exclusiv prin accesul la dosarul unei autorități de concurență

- (1) Probele din categoriile enumerate la art. 6 alin.(9), care sunt obținute de către o persoană fizică sau juridică exclusiv prin accesul la dosarul unei autorități de concurență nu pot fi administrate în cadrul acțiunilor în despăgubire, fiind considerate inadmisibile.

(2) Până la finalizarea procedurii autorității de concurență, prin adoptarea unei decizii sau într-un alt mod, probele din categoriile enumerate la articolul 6 alin. (8) și care sunt obținute de către o persoană fizică sau juridică exclusiv prin accesul la dosarul respectivei autorități în materie de concurență sunt considerate inadmisibile în cadrul acțiunilor în despăgubire.

(3) Probe obținute de către o persoană fizică sau juridică exclusiv prin accesul la dosarul unei autorități de concurență și care nu intră sub incidența alin. (1) sau (2) pot fi utilizate în cadrul unei acțiuni în despăgubire numai de către persoana respectivă sau de către o persoană fizică sau juridică ce a succedat în drepturi persoanei respective, inclusiv o persoană care a achiziționat drepturile litigioase ale persoanei respective.

Art.8. Sancțiuni

(1) Instanța poate sancționa părțile, terții și reprezentanții legali ai acestora cu amendă între 500 și 5.000 lei pentru persoane fizice și între 0,1 și 1% din cifra de afaceri realizată anul anterior pentru persoane juridice, pentru următoarele fapte săvârșite în legătură cu procesul:

- a) neprezentarea unei probe față de care instanța a dispus divulgarea de către cel care o deține sau refuzul de prezentare a acesteia, la termenul fixat în acest scop de instanță;
- b) distrugerea probelor relevante pentru soluționarea litigiului;
- c) nerespectarea sau refuzul de a se conforma măsurilor dispuse de instanță pentru a proteja informațiile confidențiale;
- d) încălcarea limitărilor privind utilizarea probelor prevăzute la art. 5- 7.

(2) Pentru faptele prevăzute la alin.(1), amenda se stabilește în funcție de gravitatea faptei, de către instanța în fața căreia s-a săvârșit fapta, prin încheiere executorie, pentru a fi eficientă, proporțională și cu efect de descurajare. Prevederile art. 190, art.191 și art.295 din Legea nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările ulterioare, se aplică în mod corespunzător.

(3) Aplicarea amenzilor prevăzute la alin.(1) nu înlătură răspunderea penală, în cazul în care fapta constituie infracțiune.

Art.9. Efectul deciziilor definitive

(1) O încălcare a legislației în materie de concurență, constatată printr-o decizie definitivă a Consiliului Concurenței sau a Comisiei Europene ori printr-o hotărâre definitivă a unei instanțe judecătorești se consideră a fi stabilită în mod irefragabil pentru instanța de judecată investită cu soluționarea unei acțiuni în despăgubire în temeiul legislației în materie de concurență.

(2) O decizie sau hotărâre definitivă, prevăzută la alin.(1) și pronunțată într-un alt stat membru al Uniunii Europene face dovada, până la proba contrară, a faptului că a avut loc o încălcare a legislației în materie de concurență și, după caz, poate fi evaluată împreună cu alte probe introduse de părți.

(3) Prezentul articol nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor instanței judecătorești prevăzute la articolul 267 din TFUE.

Art. 10. Termene de prescripție

(1) Prin derogare de la prevederile art. 2517 din Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil, republicată, cu modificările ulterioare, dreptul la acțiunea în despăgubire se prescrie în termen de 5 ani. Termenul de prescripție nu începe să curgă înainte de încetarea încălcării legislației în materie de concurență și înainte ca reclamantul să fi cunoscut sau să fi trebuit să fi cunoscut:

- a) comportamentul adoptat și faptul că acesta constituie o încălcare a legislației în materie de concurență;
- b) faptul că încălcarea legislației în materie de concurență i-a adus un prejudiciu; și
- c) identitatea autorului încălcării.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 2532 din Legea nr. 287/2009, republicată, cu modificările ulterioare, prescripția nu începe să curgă, iar, dacă a început să curgă, ea se suspendă pe perioada în care o autoritate în materie de concurență desfășoară acțiuni în scopul investigării sau proceduri cu privire la o încălcare a legislației în materie de concurență la care se referă acțiunea în despăgubire. Suspendarea încetează la un an după ce decizia de constatare a încălcării rămâne definitivă sau după ce procedurile încetează în alt mod.

(3) În scopul aplicării prevederilor art. 11 alin. (2) lit. b) și alin. (4) lit. b), în situația în care nu este posibilă obținerea de despăgubiri de la celelalte întreprinderi care au fost implicate în aceeași încălcare a legislației în materie de concurență din cauza incapacității de plată, prescripția dreptului la acțiunea în despăgubire față de o întreprindere mică sau mijlocie - IMM, sau un beneficiar de imunitate nu începe să curgă înainte de împlinirea unui termen de trei ani de la data la care hotărârea judecătorească de declarare a falimentului celorlalte întreprinderi a rămas definitivă.

(4) Prescripția nu începe să curgă, iar, dacă a început să curgă, ea se suspendă pe durata procesului de soluționare alternativă a litigiului. Suspendarea termenului de prescripție produce efecte numai în privința părților care sunt sau au fost implicate sau reprezentate în soluționarea alternativă a litigiului.

Art.11. Răspunderea în solidar

(1) Întreprinderile care au încălcat legislația în materie de concurență printr-un comportament comun sunt răspunzătoare, în solidar, pentru prejudiciul cauzat de încălcarea legislației în materie de concurență. Fiecare dintre întreprinderile respective are obligația de despăgubire integrală a prejudiciului, iar partea prejudiciată are dreptul de a solicita despăgubiri integrale de la oricare dintre acestea până când este despăgubită integral.

(2) Fără a aduce atingere dreptului la despăgubiri integrale, astfel cum este prevăzut la art. 3, în cazul în care autorul încălcării este IMM, în sensul definiției din Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii, acesta este responsabil:

- a) numai față de cumpărătorii săi direcți și indirecti în cazul în care cota sa de piață de pe piața relevantă a fost mai mică de 5 % în orice moment de pe durata încălcării legislației în materie de concurență, iar aplicarea normelor obișnuite de răspundere în solidar ar periclita iremediabil viabilitatea sa economică și ar atrage pierderea totală a valorii activelor sale;
- b) față de alte părți prejudiciate numai în cazul în care nu se poate obține despăgubirea integrală de la celelalte întreprinderi care au fost implicate în aceeași încălcare a legislației în materie de concurență.

(3) Excepția prevăzută la alin.(2) nu se aplică în cazul în care:

- a) IMM-ul a avut un rol de inițiator al practicii anticoncurențiale sau a constrâns alte întreprinderi să participe ori să rămână parte la încălcarea respectivă; sau
- b) s-a constatat anterior încălcarea de către IMM a legislației în materie de concurență.

(4) Întreprinderea care beneficiază de imunitate la amendă este răspunzătoare, în solidar:

- a) față de cumpărătorii sau furnizorii săi direcți și indirecti; și
- b) față de alte părți prejudiciate numai în cazul în care nu se poate obține despăgubirea integrală de la celelalte întreprinderi care au fost implicate în aceeași încălcare a legislației în materie de concurență.

(5) Întreprinderea implicată într-o practică anticoncurențială se poate îndrepta cu acțiune în regres împotriva oricărei alte întreprinderi implicate în respectiva încălcare pentru a recupera contribuția plătită pe seama acestora, al cărei quantum este stabilit având în vedere răspunderea lor relativă pentru prejudiciul cauzat de încălcarea legislației în materie de concurență. Quantumul contribuției unei întreprinderi implicate în practica anticoncurențială și căreia i s-a acordat imunitate la amendă în cadrul unui program de clemență nu va depăși quantumul prejudiciului cauzat de aceasta cumpărătorilor sau furnizorilor proprii, direcți sau indirecti.

(6) În cazul în care încălcarea legislației în materie de concurență a cauzat prejudicii altor părți decât cumpărătorilor sau furnizorilor proprii direcți sau indirecti ai autorilor încălcării, quantumul oricărei contribuții din partea unui beneficiar de imunitate către alți autori ai încălcării este stabilit având în vedere răspunderea sa relativă pentru prejudiciul respectiv.

Art. 12. Transferul supraprețurilor și dreptul la despăgubiri integrale

(1) Pentru a asigura deplina eficacitate a dreptului la despăgubiri integrale, astfel cum este prevăzut la art.3, oricine a suferit un prejudiciu poate solicita despăgubiri, indiferent dacă este un cumpărător direct sau indirect al autorului încălcării, nefiind acordate despăgubirile care depășesc prejudiciul cauzat efectiv reclamantului de încălcarea legislației în materie de concurență și în absența răspunderii autorului încălcării.

(2) Despăgubirile pentru pierderea efectivă, la orice nivel al lanțului de aprovizionare, nu vor depăși prejudiciul sub formă de suprapreț cauzat la acel nivel.

(3) Prezentul articol nu aduce atingere dreptului unei părți prejudiciate de a solicita și de a obține despăgubiri pentru pierderea de profit cauzată de transferul parțial sau integral al supraprețului.

(4) Prevederile prezentei ordonanțe de urgență se aplică în mod corespunzător atunci când încălcarea legislației în materie de concurență se produce la nivelul aprovizionării autorului încălcării.

(5) Instanța, în litigiul aflat pe rolul său, are competența de a estima cota din suprapreț care a fost transferată.

Art.13. Invocarea transferului în apărare

(1) Pârâțul într-o acțiune în despăgubire poate invoca în apărarea sa împotriva unei cereri de despăgubiri faptul că reclamantul a transferat integral sau parțial supraprețul rezultat din încălcarea legislației în materie de concurență.

(2) Sarcina probei privind transferul supraprețului revine pârâțului, care poate solicita divulgarea de informații din partea reclamantului sau din partea terților.

Art.14. Cumpărătorii indirecti

(1) Atunci când într-o acțiune în despăgubire existența unei cereri de despăgubiri sau quantumul despăgubirilor care trebuie acordate depinde de faptul dacă un suprapreț a fost transferat reclamantului sau de măsura în care un suprapreț a fost transferat reclamantului, luând în considerare practica comercială potrivit căreia creșterile de prețuri sunt transferate în aval de-a lungul lanțului de aprovizionare, sarcina probei pentru a dovedi existența și amploarea unui astfel de transfer revine reclamantului, care poate solicita divulgarea de informații din partea pârâțului sau din partea terților.

(2) În situația menționată la alin.(1), cumpărătorul indirect se consideră că a dovedit existența transferului asupra sa atunci când acesta a arătat că:

- a) pârâtul a săvârșit o încălcare a legislației în materie de concurență;
  - b) încălcarea legislației în materie de concurență a avut ca rezultat un suprapreț pentru cumpărătorul direct al pârâtului; și
  - c) a achiziționat bunurile sau serviciile care au făcut obiectul încălcării legislației în materie de concurență sau a achiziționat bunuri sau servicii rezultând din respectivele bunuri sau servicii ori conținând respectivele bunuri sau servicii.
- (3) Prevederile alin.(2) nu se aplică în cazul în care pârâtul poate demonstra că supraprețul nu a fost transferat sau nu a fost transferat integral cumpărătorului indirect.

Art.15. Acțiuni în despăgubire introduse de reclamanți de la niveluri diferite ale lanțului de aprovizionare

(1) Pentru a se evita ca acțiunile în despăgubire din partea unor reclamanți de la niveluri diferite ale lanțului de aprovizionare să ducă la o răspundere multiplă sau la absența răspunderii autorului încălcării, în evaluarea îndeplinirii cerințelor privind sarcina probei rezultate din aplicarea art.13 și 14, instanțele sesizate cu privire la o acțiune în despăgubire pot lua în considerare, în mod corespunzător, oricare dintre următoarele:

- a) acțiunile în despăgubire care sunt legate de aceeași încălcare a legislației în materie de concurență, dar sunt introduse de reclamanți de la alte niveluri ale lanțului de aprovizionare;
- b) hotărârile pronunțate în acțiunile în despăgubire astfel cum sunt menționate la litera a);
- c) informațiile relevante cu caracter public și care rezultă din cazuri de asigurare a respectării legislației în materie de concurență la nivel public.

(2) Prevederile prezentului articol nu aduc atingere drepturilor și obligațiilor instanțelor judecătorești prevăzute la art.30 din Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială.

Art.16. Cuantificarea prejudiciului

(1) Instanța are competența de a estima cuantumul prejudiciului în litigiul aflat pe rolul acesteia, asigurându-se că nici sarcina probei și nici standardul probatoriu necesar pentru cuantificarea prejudiciului nu fac practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea dreptului la despăgubiri integrale.

(2) Se prezumă că încălcările sub forma unor carteluri provoacă prejudicii constând în creșterea prețului produselor sau serviciilor vizate de cartel cu 20%. Autorul încălcării poate răsturna o astfel de prezumție.

(3) Se prezumă că încălcările sub forma abuzului de poziție dominantă provoacă prejudicii. Autorul încălcării poate răsturna o astfel de prezumție.

(4) În cadrul unei proceduri referitoare la o acțiune în despăgubire, Consiliul Concurenței poate, la cererea instanței, să acorde asistență acesteia în vederea determinării cuantumului despăgubirilor, dacă autoritatea de concurență consideră adecvată această asistență.

Art. 17. Efectele soluționării alternative a litigiilor

(1) Fără a aduce atingere prevederilor art. 541- 621 din Legea nr.134/2010, republicată, cu modificările ulterioare, în materie de arbitraj, instanțele sesizate cu privire la o acțiune în despăgubire își pot suspenda procedurile pentru maximum doi ani atunci când părțile

din cadrul procedurilor respective sunt implicate în soluționarea alternativă a litigiului privind cererea vizată de acțiunea în despăgubire respectivă.

(2) În urma unei soluționări alternative a litigiului, cererea părții prejudiciate este redusă cu cota din prejudiciul cauzat acesteia de către coautorul încălcării legislației în materie de concurență care a procedat la soluționarea alternativă a litigiului.

(3) Partea restantă din cererea părții prejudiciate poate fi pretinsă numai coautorilor încălcării care nu au procedat la soluționarea alternativă a litigiului. Coautorii încălcării nu pot recupera o contribuție pentru partea restantă din cererea părții prejudiciate din partea coautorului încălcării care a procedat la soluționarea alternativă a litigiului.

(4) Prin excepție de la prevederile alin.(3), în cazul în care coautorii încălcării care nu au procedat la soluționarea alternativă a litigiului nu pot plăti despăgubirile care corespund părții restante a cererii din partea părții prejudiciate care a procedat la soluționarea alternativă a litigiului, partea prejudiciată poate pretinde partea restantă din cerere coautorului încălcării care a procedat la soluționarea alternativă a litigiului. Această excepție poate fi exclusă în mod expres prin acordul de soluționare alternativă a litigiului.

(5) La determinarea cuantumului contribuției pe care un coautor al încălcării îl poate recupera de la oricare alt coautor al încălcării în conformitate cu partea de răspundere care revine fiecăruia pentru prejudiciul adus de încălcarea legislației în materie de concurență, instanța ține cont în mod corespunzător de orice despăgubiri plătite în temeiul unei soluționări alternative a litigiului în care este implicat coautorul încălcării.

Art.18. Factor atenuant pentru individualizarea sancțiunilor aplicate de Consiliul Concurenței

(1) Consiliul Concurenței poate reține ca factor atenuant pentru individualizarea sancțiunii, în decizia de constatare și sancționare a unei fapte anticoncurențiale existența plății de despăgubiri în urma unor soluționări alternative a litigiilor.

(2) În situațiile în care există mai multe persoane prejudiciate, Consiliul Concurenței poate reține, ca factor atenuant pentru individualizarea sancțiunii, existența unui mecanism de acordare a despăgubirilor asumat de către autorii încălcării legislației în materie de concurență, având ca finalitate înlăturarea consecințelor faptei anticoncurențiale. Prin acceptarea de către Consiliul Concurenței a unui mecanism de acordare a despăgubirilor, aplicarea lui de către contravenient devine obligatorie, nerespectarea acestei obligații impuse prin decizie atrăgând răspunderea contravențională potrivit prevederilor Legii concurenței nr. 21/1996, republicată, cu completările ulterioare.

Art. 19. Legea aplicabilă

Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se completează cu prevederile Legii nr.134/2010, republicată, cu modificările ulterioare, și Legea nr. 287/2009, republicată, cu modificările ulterioare.

Art. 20 Aplicarea în timp

(1) Dispozițiile de drept material ale prezentei ordonanțe de urgență nu se aplică retroactiv.

(2) Prevederile de procedură ale prezentei ordonanțe de urgență se aplică și acțiunilor în despăgubire introduse începând cu data de 26 decembrie 2014.

Art.21 - Legea concurenței nr.21/1996, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.153 din 29 februarie 2016, cu completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Prin *întreprindere*, în sensul prezentei legi, se înțelege orice entitate angajată într-o activitate economică constând în oferirea de bunuri sau de servicii pe o piață dată, indiferent de statutul său juridic și de modul de finanțare, astfel cum este definită în jurisprudența Uniunii Europene.”

2. La articolului 4, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (5), cu următorul cuprins:

„(5) Întreprinderile transmit la cererea Consiliului Concurenței prețurile de vânzare a produselor comercializate de acestea, în vederea realizării de analize, studii de piață sau comparații de preț incluse în platformele on-line destinate informării consumatorilor. În acest scop, selectarea sectoarelor din economie incluse în platformele online se realizează de către Consiliul Concurenței, cu consultarea autorității de reglementare din sectorul respectiv.”

3. La articolul 15, după alineatul (13) se introduce un nou alineat, alineatul (14), cu următorul cuprins:

“(14) În vederea asigurării garanțiilor de independență și stabilitate ale Consiliului Concurenței, necesare pentru consolidarea caracterului de autoritate autonomă națională în domeniul concurenței, procedura privind selecția și numirea membrilor Plenului Consiliului Concurenței se va desfășura și finaliza potrivit prevederilor legale în vigoare la momentul declanșării.”

4. La articolul 21 alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.21 - (1) În vederea exercitării atribuțiilor sale, Consiliul Concurenței elaborează și adoptă un regulament de procedură, precum și un regulament de organizare și funcționare și constituie aparatul propriu, la nivel central și local.”

5. La articolul 25 alineatul (1), litera j) se modifică și va avea următorul cuprins:

„j) urmărește aplicarea dispozițiilor legale și a altor acte normative incidente în domeniul de reglementare al prezentei legi și poate recomanda autorităților competente modificarea actelor normative care au sau pot avea impact anticoncurențial;”

6. La articolul 38, după alineatul (1) se introduc două noi alineate, alineatele (1¹) și (1²), cu următorul cuprins:

„(1¹) În cursul inspecției inopinate, informațiile stocate sau arhivate în mediul electronic pot fi copiate integral și ridicate pe suport electronic, cu aplicarea de sigilii, urmând ca prelevarea informațiilor necesare investigației să se realizeze în prezența reprezentantului întreprinderii/asociației de întreprinderi, la sediul Consiliului Concurenței.

(1²) Măsurile prevăzute la alin.(1¹) se realizează în baza ordinului emis de Președintele Consiliului Concurenței și a autorizării judiciare, prevederile art.40 fiind aplicabile în mod corespunzător.”

7. La articolul 38, alineatul (12) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(12) Exercițarea puterilor de inspecție se face în conformitate cu regulamentul privind procedura Consiliului Concurenței.”

8. Articolul 52 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art.52 – (1) Sunt nule de drept orice înțelegeri sau decizii interzise prin art. 5 și 6 din prezenta lege, precum și prin art. 101 și 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, respectiv orice angajamente, convenții ori clauze contractuale raportându-se la o practică anticoncurențială, precum și orice acte care încalcă prevederile art. 8 din prezenta lege.

(2) Prin excepție de la dispozițiile art. 53-59, întreprinderile care se încadrează în categoria microîntreprinderilor au posibilitatea achitării amenzilor contravenționale aplicate prin actele administrative de sancționare emise de formațiunile deliberative ori de inspectorii de concurență, în conformitate cu art. 22 alin. (2) din Legea nr. 203/2018 privind măsuri de eficientizare a amenzilor contravenționale."

9. După articolul 54 se introduce un nou articol, articolul 54¹, cu următorul cuprins:

"Art.54¹ – Constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 20.000 lei la 50.000 lei neîndeplinirea obligației prevăzute la art.4 alin.(5)."

10. La articolul 55 alineatul (1), partea introductivă se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Constituie contravenții și se sancționează cu amendă ce nu poate depăși 10% din cifra de afaceri totală mondială realizată de întreprinderea sau asocierea de întreprinderi în anul financiar anterior sancționării următoarele fapte, săvârșite cu intenție sau din neglijență de întreprinderi sau asocierii de întreprinderi:

(...)

Minimul amenzii pentru contravențiile prevăzute la literele a) -e) nu poate fi mai mic de 0,5% din veniturile totale realizate pe teritoriul României de întreprindere sau asocierea de întreprinderi în anul financiar anterior sancționării."

11. La articolul 55, după alineatul (3) se introduc două noi alineate, alineatele (4) și (5), cu următorul cuprins:

„(4) Prin excepție de la dispozițiile alin.(1), în privința contravențiilor prevăzute la lit.b)-e) din același alineat care sunt săvârșite în domeniul concentrărilor economice de o persoană nerezidentă, cifra de afaceri la care se aplică amenda se înlocuiește cu suma următoarelor venituri:

- a) cifra de afaceri realizată de către fiecare dintre întreprinderile înregistrate în România, controlate de contravenient;
- b) veniturile obținute din România de către fiecare dintre întreprinderile nerezidente controlate de contravenient;
- c) veniturile proprii, obținute din România de către contravenient și înregistrate în situațiile financiare individuale ale acestuia.

(5) Prin *persoană nerezidentă* se înțelege orice persoană străină, precum și orice alte entități străine, inclusiv organisme de plasament colectiv fără personalitate juridică, care nu sunt înregistrate în România, potrivit legii."

12. La articolul 57, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(1) Individualizarea sancțiunilor prevăzute la art. 53-56 se face ținând seama de gravitatea și durata faptei, cu respectarea principiului eficacității, proporționalității și al efectului disuasiv al sancțiunii aplicate. Prin instrucțiuni adoptate de către Consiliul Concurenței se stabilesc și celelalte elemente în funcție de care se face individualizarea sancțiunilor, precum:

- a) reperele financiare intermediare în funcție de care se va stabili cuantumul final al amenzii în limita maximă prevăzută de lege, precum veniturile totale realizate pe teritoriul României sau alte tipuri de venituri;
- b) circumstanțele atenuante și agravante;
- c) capacitatea întreprinderii de a plăti amenda;
- d) majorarea specifică pe care o poate stabili Consiliul Concurenței în realizarea efectului disuasiv.

Noțiunile de intenție și neglijență se interpretează în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene cu privire la aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE.”

13. La articolul 60, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Sancțiunile pentru contravențiile prevăzute la art.53 lit. a)-c), art.54, art.54¹ și art.55 alin.(1) lit. d) și e), precum și amenziile cominatorii prevăzute la art.59 se aplică de către comisiile Consiliului Concurenței, prin aceeași decizie prin care se constată săvârșirea contravenției sau incidența art.59 alin.(1).

14. La articolul 66, alineatele (2) – (5) se abrogă.

15. După articolul 71 se introduce un nou articol, articolul 72, cu următorul cuprins:

„Art.72 - Protecția Președintelui Consiliului Concurenței se asigură de către Serviciul de Protecție și Pază, în condițiile legii.”

***

Prezenta ordonanță de urgență transpune *Directiva 2014/104/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene*, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L349, din 5 decembrie 2014 și art. 13 alin. (2) din *Directiva (UE) 1/2019 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne*, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L din 14.01.2019.

PRIM-MINISTRU

LUDOVIC ORBAN

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin 1 din Constituție republicată)

Calea Plevnei, nr. 141B, sector 6, cod poștal 060011
Tel: 021-311.69.15
Fax: 021-311.69.01
Website: www.csm.ro

Adresa nr. 15202/2020 din data de 20.08.2020

ROMÂNIA	
CONSILIUL CONCURENȚEI	
REGISTRATURA GENERALĂ	
Nr. Intraș	11209
Ziua	02
Luna	08
An	2020

Domnului

Bogdan M. CHIRIȚOIU,
Președintele Consiliului Concurenței

Stimate domnule președinte,

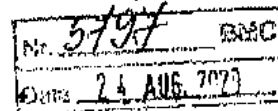
Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. 10486/14.08.2020, prin care ați transmis Consiliului Superior al Magistraturii, în vederea exprimării unui punct de vedere, forma relăcută a proiectului de *Ordonanță de urgență a Guvernului privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996*, vă comunicăm că, în ședința din data de 19.08.2019, Comisia nr. 1 comună „Legislație și cooperare interinstituțională” a analizat dispozițiile referitoare la activitatea autorității judecătorești din cadrul proiectului de ordonanță de urgență, nefiind formulate observații cu privire la aceste dispoziții.

Cu deosebită considerație,

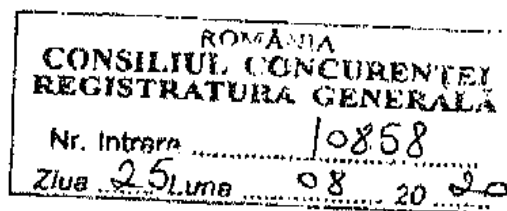
Judecător Nicoleta Margareta ȚINT,
PREȘEDINTELE CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
Secretar general adjunct

Nr. 1014214/

Bd. Libertății nr.16, București,
 Cod. 050741, ROMANIA
 Tel : +4021 319 97 49
 Fax : +4021 312 16 30

Domnului Bogdan M. Chirițoiu
Președinte
Consiliul Concurenței

Stimate domnule Președinte,

Referitor la proiectul de *Ordonanță de urgență a Guvernului privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996*, coinițiat de către Consiliul Concurenței și Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, transmis de către instituția dumneavoastră prin adresa nr.10486/2020, supunem atenției dumneavoastră următoarele aspecte:

Potrivit art.9 alin.(1) din Legea nr. 24/2000 *privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative*, republicată, cu modificările și completările ulterioare „în cazurile prevăzute de lege, în faza de elaborare a proiectelor de acte normative inițiatorul trebuie să solicite avizul autorităților interesate în aplicarea acestora, în funcție de obiectul reglementării”.

Totodată, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 561/2009¹, proiectele de acte normative urmează a fi supuse avizării instituției noastre în măsura în care obiectul lor

¹ Pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării.

de reglementare vizează aspecte de fond specifice ariei de competență a Ministerului
Finanțelor Publice.

Având în vedere cele de mai sus și întrucât obiectul de reglementare al acestui proiect nu
cuprinde dispoziții care să intre în sfera de activitate a Ministerului Finanțelor Publice, iar din
Nota de fundamentare rezultă că acest proiect **nu are impact asupra bugetului general
consolidat**, considerăm că nu se impune ca ministerul nostru să aibă calitatea de avizator al
prezentului proiect.

Cu stimă,

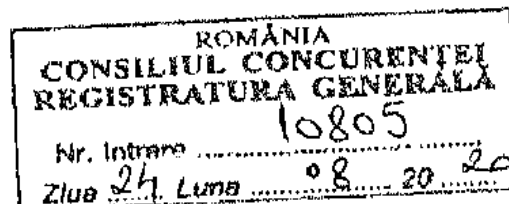
Tiberiu-Horațiu GORUN

Secretar general adjunct

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

199A/ 24. AUG. 2020

Către: **Domnul Bogdan Marius Chirițoiu,**
Președintele Consiliului Concurenței

Ref. la: proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996

Stimate domnule președinte,

Ca urmare a solicitării dumneavoastră (adresa nr. 10486/14.08.2020), vă trimitem, alăturat, avizul de oportunitate asupra proiectului Ordonanței de urgență a Guvernului privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996.

Cu deosebită considerație,

NINȚĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

AVIZ DE OPORTUNITATE

asupra proiectului Ordonanței de urgență a Guvernului privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996

În temeiul art. 31 alin. (1) din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 561/2009, cu modificările și completările ulterioare,*

avizăm favorabil proiectul Ordonanței de urgență a Guvernului privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996, elaborat de Consiliul Concurenței și de Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, cu privire la oportunitatea emiterii acestei reglementări în art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată.

MOTIVARE

1. În temeiul art. 115 alin. (4) din *Constituția României, republicată,* Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență **în situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată.**

Potrivit art. 31 din *Hotărârea Guvernului nr. 561/2009, „Proiectele de ordonanță de urgență sunt avizate de către Secretariatul General al Guvernului din punctul de vedere al oportunității promovării acestora, în sensul motivării situației extraordinare a cărei reglementare nu poate fi amânată, precum și a prezentării consecințelor neadoptării proiectului de act normativ în regim de urgență”.* Astfel, analiza Secretariatului General al Guvernului în vederea emiterii avizului de oportunitate privește numai elementele relatate de inițiator pentru prezentarea situației extraordinare a cărei reglementare nu poate fi amânată și consecințele neadoptării proiectului de act normativ în regim de urgență.

2. Prin proiectul de ordonanță de urgență a Guvernului se propun, în principal, măsuri privind:

- dreptul oricărei persoane care a suferit un prejudiciu cauzat de o încălcare a legislației în materie de concurență de către o întreprindere sau o asociație de întreprinderi de a solicita instanțelor de judecată competente despăgubirea integrală a prejudiciului suferit;

- amendarea unor prevederi ale *Legii concurenței nr.21/1996, republicată, cu completările ulterioare.*

3. În susținerea adoptării proiectului pe calea delegării legislative, prevăzută de art.115 alin. (4) din Constituție, inițiatorul prezintă următoarele argumente:

- necesitatea imediată de a crea și consolida mecanismele de respectare a regulilor de concurență la nivel privat, prin asigurarea dreptului la despăgubiri al persoanelor vătămate prin fapte anticoncurențiale, prin intermediul instanțelor naționale, în strânsă corelare cu asigurarea respectării dispozițiilor art. 101 și 102 din TFUE la nivel public, care este realizată de către Comisia Europeană și autoritățile de concurență ale statelor membre;

- adoptarea, la nivel național, a unui act normativ privind reglementarea regimului juridic al acțiunilor în despăgubire trebuia realizată de către autoritățile române, până la data de 27 decembrie 2016, fiind necesară pentru a asigura stabilirea, în concret, a unor măsuri care să conducă la crearea unui sistem eficient și uniform de aplicare privată a regulilor de concurență pe întreg spațiul Uniunii Europene; (proiectul transpune în legislația națională *Directiva 2014/104/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene*);

- aplicarea dispozițiilor de fond și de procedură referitoare la exercitarea cererilor de despăgubiri pentru prejudicii cauzate de încălcarea legislației în materie de concurență nu poate face, practic, imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea dreptului la despăgubiri integrale;

- aplicarea dispozițiilor de fond și de procedură privind exercitarea cererilor de despăgubiri întemeiate pe încălcări ale art. 101 sau 102 din TFUE nu poate fi mai puțin favorabilă pentru părțile care pretind a fi prejudiciate decât normele care reglementează acțiuni similare în despăgubire care rezultă din încălcări ale legislației naționale;

- Comisia Europeană a notificat autoritățile române, în data de 24 ianuarie 2017, cu privire la declanșarea unei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor de comunicare a măsurilor naționale de transpunere a Directivei sus-menționate, procedură care a făcut obiectul Cauzei nr. 2017/0189;

În urma comunicării măsurii naționale de transpunere, respectiv a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2017¹, la data de 8 martie 2018 Comisia Europeană a clasat cauza 2017/0189. La data de 8 aprilie 2020, Parlamentul României a adoptat definitiv proiectul legii de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2017, fiind trimis la Președintele României pentru promulgare la data de 21 aprilie 2020. În datele de 16 aprilie 2020, 21 aprilie 2020 și 18 mai 2020, Guvernul României (Dosarul nr.524A/2020), 47 de senatori aparținând Grupurilor parlamentare ale PNL, USR și UDMR (Dosarul nr.527A/2020) și Președintele României (Dosarul nr.577A/2020) au formulat sesizări de neconstituționalitate a *Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.39/2017.*

Prin Decizia nr. 239/2020, publicată în Monitorul Oficial al României nr.649/23.07.2020, Curtea Constituțională a României a constatat că *Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2017, precum și Ordonanța de*

¹ privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 422/08.06.2017

urgență a Guvernului nr. 39/2017 sunt neconstituționale, în ansamblul lor, pentru omisiunea solicitării avizului Consiliului Economic și Social.

- Având în vedere efectul declarării neconstituționalității Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2017, act normativ comunicat Comisiei Europene ca unică măsură națională de transpunere integrală a Directivei 2014/104/UE și luând în considerare prevederile art. 147 alin. (1) din Constituția României, precum și pe cele ale art. 31 alin.(3) din *Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale*, în lipsa adoptării unui nou act normativ de transpunere, la expirarea termenului de 45 de zile de la data publicării Deciziei nr. 239/2020, statul român se va regăsi în situația neîndeplinirii obligației de transpunere a Directivei 2014/104/UE, supunându-se riscului declanșării de către Comisia Europeană a unei noi acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor.

- În cadrul acțiunii în constatarea necomunicării măsurii naționale de transpunere a Directivei 2014/104/UE, declanșate inițial împotriva României în cauza 2017/0189, Comisia Europeană a atras atenția asupra sancțiunilor financiare pe care le poate impune CJUE, în temeiul art. 260 alin. (3) din TFUE, dacă va fi sesizată în legătură cu neîndeplinirea de către România a obligației de comunicare a măsurilor naționale de transpunere a directivei adoptate în temeiul unei proceduri legislative. Amenda prin care se sancționează comportamentul statului pentru netranspunerea unei directive înainte de sesizarea CJUE, potrivit comunicării Comisiei [C(2016)5091] reprezintă o sumă forfetară care, în cazul României, este de minimum 1.849.000 euro.

- În prezent, toate celelalte state membre ale UE au transpus integral Directiva 2014/104/UE, România fiind unicul stat care s-ar regăsi în situația unui vid legislativ, neîndeplinind, astfel, obligația de transpunere a respectivei Directive.

- transpunerea, în termenul de 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale, și acoperirea unui eventual vid legislativ care ar apărea în absența adoptării unei astfel de măsuri sunt necesare pentru a permite exercitarea acțiunilor în despăgubire de către persoanele prejudiciate prin încălcări ale dispozițiilor legislației în materie de concurență, asigurându-le, totodată, o protecție similară pe piața internă. Diferențele între regimurile de răspundere juridică aplicabile în statele membre pot avea efecte negative atât asupra concurenței, cât și asupra funcționării adecvate a pieței interne a Uniunii Europene, cu efecte negative la nivelul economiei României.

- menținerea unui cadru juridic diferit în raport cu celelalte state membre ale Uniunii Europene, cu privire la condițiile în care părțile prejudiciate își pot exercita dreptul la despăgubiri care derivă din TFUE, afectează eficacitatea acestui drept pe teritoriul României și face mai dificilă repararea prejudiciului determinat de încălcarea normelor de concurență, afectând capacitatea economico-financiară a acestora.

- adoptarea cât mai urgentă a actului normativ care transpune Directiva 2014/104/UE este necesară atât prin prisma protejării interesului privat, asigurându-se cadrul legal de obținere a unor juste compensații de către victimele faptelor anticoncurențiale, cât și pentru ajustarea interacțiunii dintre acțiunile private în despăgubire (în instanță) și asigurarea aplicării publice a regulilor de concurență (Comisia Europeană/Consiliul Concurenței). De asemenea, se creează cadrul legal național și procedura specială de soluționare a unor astfel de cauze, care să asigure o abordare unitară a cererilor de despăgubire subsecvente unei încălcări a legislației în materie de concurență.

- necesitatea asigurării existenței unor mecanisme și acțiuni eficiente de asigurare a respectării normelor de concurență la nivel privat, a recuperării prejudiciului de către întreprinderi care au fost afectate de comportamentul anticoncurențial al altor participanți în piață, în vederea descurajării comportamentelor anticoncurențiale;

Totodată, se menționează necesitatea modificării și completării dispozițiilor Legii concurenței nr. 21/1996, republicată, cu completările ulterioare, având în vedere necesitatea:

- evitării dublării anumitor dispoziții legislative și de a abroga anumite prevederi ale Legii concurenței care, odată cu transpunerea Directivei 2014/104/UE, nu vor mai fi de actualitate;
- asigurării instrumentelor legale necesare Consiliului Concurenței pentru îndeplinirea misiunii de protejare a consumatorului final și pentru remedierea, în timp util, a disfuncționalităților din diferite sectoare economice; practica autorității de concurență relevă faptul că, în absența unei obligații legale, furnizarea de către întreprinderi, în mod benevol, a datelor solicitate de autoritatea de concurență în vederea realizării unor analize și comparații de preț nu reprezintă o alternativă funcțională;
- explicării, în cuprinsul legii, a diferenței între noțiunea de extragere a documentației aflate pe suport electronic și conceptul de ridicare, în sens de prelevare a probelor în scopul utilizării acestora;
- determinării veniturilor incluse în baza de calcul a amenzilor pe care le poate aplica Consiliul Concurenței în privința întreprinderilor nerezidente, în materia concentrărilor economice, asigurând, totodată, caracterul descurajant al acestor amenzi, prin raportare la puterea economică reală pe care o au aceste întreprinderi în România;
- asigurării unui cadru adecvat de pază a instituției și de protecție a conducătorului autorității, în considerarea asimilării funcției de președinte cu cea de ministru și a riscurilor la care este supus acesta din cauza situațiilor complexe instrumentate de autoritatea de concurență, care implică aplicarea unor sancțiuni contravenționale drastice întreprinderilor ce săvârșesc fapte anticoncurențiale.

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

Nr. 199A/ 24. AUG. 2020